

MEMÒRIA CONJUNTA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PREVENTIVA
(CONTROL ARQUEOLÒGIC) AL CARRER D'OTOT, 1-13, AVINGUDA SANTUARI
SANT JOSEP DE LA MUNTANYA, 45-55 i AVINGUDA DEL COLL DEL PORTELL,

S/N.

(PARK GÜELL / BARCELONA – BARCELONÈS)

PROJECTES DE MILLORA n.1 – n.9.

CODI: 082/17

DISTRICTE DE GRÀCIA / BARCELONA

Data de la intervenció / núm. Exp. DGPC:

Del 20 de Juliol al 29 de Setembre de 2017 / 1-20607 (Lots 1, 2, 4)

Del 20 al 29 de Desembre de 2017 / 2-21219 (Lot 2)

Del 30 de Gener al 29 de Març de 2018 / 1-21438 (Lots 2, 3)

Del 12 d'Abril a l'1 de Juny de 2018 / 2-21775 (Lot 6)

Del 10 al 31 d'Agost de 2018 / 3-22455 (Lot 5, 6)

Del 9 al 31 d'Octubre de 2018 / 4-22676 (Lots 7, 9)

Del 27 de Novembre al 28 de Desembre de 2018 / 5-23007 (Lot 5)

Arqueòlegs Directors:

MIRIAM ESQUÉ BALLESTA

JOAN GARRIGA TOLEDO

JORDI PLANS CANAL

Coordinació de la intervenció:

MARTA FÀBREGAS ESPADALER

Barcelona, Desembre 2020

FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	Park Güell
UBICACIÓ	Districte de Gràcia Barcelona (Barcelonès)
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ETRS 89 (UB/ICGC)	X: 429152.0 Y: 4585096.0 Z: 149.00 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	<i>Preventiva terrestre</i>
CLASSE D'ACTIVITAT	Control arqueològic
DATES D'INTERVENCIÓ	Del 20 de Juliol al 29 de Setembre de 2017 (Lots 1, 2, 4) Del 20 al 29 de Desembre de 2017 (Lot 2) Del 30 de Gener al 29 de Març de 2018 (Lots 2, 3) Del 12 d'Abril a l'1 de Juny de 2018 (Lot 6) Del 10 al 31 d'Agost de 2018 (Lot 5, 6) Del 9 al 31 d'Octubre de 2018 (Lots 7, 9) Del 27 de Novembre al 28 de Desembre de 2018 (Lot 5)
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Miriam Esqué Ballesta Joan Garriga Toledo Jordi Plans Canal

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	6
2. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC	8
2.1. Característiques geològiques	11
2.2. La ciutat de Barcelona	12
3. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS	14
3.1. La ciutat de Barcelona	14
3.2. La zona d'El Carmel i els Tres Turons.....	15
3.3. La història del barri de Gràcia i la creació del Park Güell.	16
3.4. Intervencions arqueològiques properes.	19
3.4.1. Intervencions arqueològiques.....	26
4. METODOLOGIA	28
5. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS	30
5.1. LOT 1	30
5.2. LOT 2.	30
5.3. LOT 3	33
5.4. LOT 4	36
5.5. LOT 5	36
5.6. LOT 6	46
5.7. LOT 7	47
5.8. LOT 8	49
5.9. LOT 9	49
6. CONCLUSIONS.....	51
6.1. LOT 1	51
6.2. LOT 2	51
6.3. LOT 3	52
6.4. LOT 4	53
6.5. LOT 5	53
6.6. LOT 6	54
6.7. LOT 7	55
6.9. LOT 9	56
6.10. CONCLUSIONS GENERALS	56
7. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA.....	58
7.1. LOT 1.	58

7.2. LOT 2.	61
7.3. LOT 3.	95
7.4. LOT 4.	120
7.5. LOT 5.	132
7.6. LOT 6.	162
7.7. LOT 7.	178
7.8. LOT 9.	181
8. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES.....	187
8.1. LOT 2.	187
8.2. LOT 3.	191
8.4. LOT 5.	200
9. BIBLIOGRAFIA.....	203
10. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA.....	204

1. INTRODUCCIÓ

Amb motiu del projecte de millora del Park Güell a la ciutat de Barcelona (Barcelonès), a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona a través de l'empresa B:SM SA s'ha dut a terme, de manera interrompuda, entre els dies 20 de juliol de 2017 i 28 de desembre de 2018, el control arqueològic preventiu del qual és objecte aquesta memòria.

Tant les obres com el control arqueològic s'han dut a terme en diverses fases, seguint la pauta de realització de les obres, establint terminis diferenciats en lots donada l'heterogeneïtat de les obres i l'àmplia extensió del terreny on es duen a terme els treballs. Així doncs, el projecte es divideix en 9 lots, cadascun realitzat per diferents empreses adjudicatàries i amb característiques i/o objectius igualment diferents.

La realització del control arqueològic respectiu es dugué a terme de la següent manera:

- Lot 1. Millora dels entorns del Park Güell al districte de Gràcia: remodelació de les escales Pompeu Fabra.

Control arqueològic realitzat per Miriam Esqué el dia 8 d'Agost de 2017.

- Lot 2. Millora dels entorns del Park Güell al districte de Gràcia: Soterrament d'aeris i condicionament de la Baixada de la Glòria.

Control arqueològic realitzat per Míriam Esqué i Joan Garriga en dues fases: la primera fase durant els dies de 26 de juny al 24 d'agost del 2017, i la segona fase entre el dies 30 de gener i 14 de febrer del 2018

- Lot 3. Millora dels entorns del Park Güell al districte de Gràcia: Rehabilitació del mirador sobre la baixada de la Glòria i millores d'accessibilitat.

Obres dutes a terme per l'empresa UTE Voracys-Lacyca ; Control arqueològic realitzat per Joan Garriga entre els dies de 29 de gener al 20 de març del 2018.

- Lot 4. Millora dels entorns del Park Güell al districte de Gràcia: Drenatge d'escorrenties superficials, millora de la xarxa de sanejament arranament perimetral del camp de futbol del CD Carmel.

Control arqueològic realitzat per Míriam Esqué durant els dies 26 de Juny al 24 d'Agost de 2017.

- Lot 5. Millora dels entorns del Park Güell al districte de Gràcia: Entorns de la Font de Sant Salvador i escales adjacents.

Obres dutes a terme per l'empresa Voracys; Control arqueològic realitzat per Joan Garriga i Jordi Plans de l'1 d'Agost al 22 de Novembre de 2018.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

- Lot 6. Millora del camí de la pressió, àrees de jocs infantils i condicionament d'itinerari de la biodiversitat.

Obres dutes a terme per l'empresa Penta ; Control arqueològic realitzat per Joan Garriga i Jordi Plans entre els dies de 26 de març al 5 de juny del 2018.

- Lot 7. Reparació de la impermeabilització i de la recollida d'aigües de la Plaça de la Natura. Rehabilitació estructural.

Control arqueològic realitzat per Joan Garriga, dia 24 d'octubre de 2018.

- Lot 8. Projecte d'adequació accés a la Font de la Sarda i cisterna, restauració del viaducte de baix, reforç de baranes i bancs i reparació del sostres de la Sala Hipòstila.

No fou necessari dur a terme control arqueològic ja que en cap moment es va afectar el subsòl.

- Lot 9. Millora de la senyalística del Park Güell.

Obres dutes a terme per l'empresa UTE Novatilu - Dilart ; Control arqueològic realitzat per Joan Garriga entre els dies 10 i 17 d'octubre del 2018.

Donada la importància arqueològica i històrica d'aquesta zona dins la ciutat de Barcelona, es va prendre la decisió d'efectuar un control arqueològic a càrrec de l'empresa ATICS S.L., sota la direcció tècnica dels arqueòlegs Miriam Esqué Ballesta, Joan Garriga Toledo i Jordi Plans Canal, amb l'objectiu de detectar, documentar i així realitzar un estudi de les possibles restes conservades al subsòl, amb el corresponent recull de la informació històrica necessària per tal d'ampliar els coneixements vigents de la ciutat sobre èpoques anteriors i finalment, l'avaluació de les restes que podrien quedar afectades per les obres.

2. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

La intervenció arqueològica s'ubica dins del Pla de Barcelona, una de les unitats morfològiques que configuren el territori, anomenat Barcelonès, que s'estén des de la costa mediterrània a la Serralada Litoral, concretament entre el tram de la serra de Collserola i els estrets de Martorell i de Montcada, per on els rius Llobregat i Besòs respectivament van a sortir a la mar amb la formació des seus deltes. D'aquesta manera el territori presenta dos elements morfològics clars: la serra de Collserola i la plana.

La **Serra de Collserola**, horst compostat per materials granítics i esquistosos, està limitat al nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Prelitoral), a llevant pel Turó de Roquetes (Besòs), al Sud pel Turó de Valldaura i a l'oest pel Llobregat. Presenta unes altituds molt moderades, entre els 300 i 500 m, destacant el Tibidabo que arriba als 512 m. Al nord, aquesta carena comença sobre el riu Besòs amb el turó d'en Manyoses (210 m) i al sud-oest destaca el puig de Sant Pere Màrtir com a darrera elevació (399m). La carena presenta diversos passos de muntanya que possiblement han servit de vies de comunicació al llarg de la història. És el cas del Collserola, entre el Tibidabo i el turó de Santa Maria; el Portell de Valldaura a la capçalera d'aquesta vall; el Forat del Vent i el coll de la Ventosa prop del turó Blau; i el coll de Vallvidrera a la capçalera de la riera Blanca¹. Aquesta serra en la seva pendent cap a la mar, el temps geològic ha dibuixat un seguit de turons que es troben separats per falles i erosionats pels diversos torrents. Es tracta de contraforts avançats de Collserola, de la qual estan separats per una depressió de la qual destaca al nord-est la vall d'Horta i al sud-oest la vall de Sarrià, mentre que al mig es localitza el coll dels Penitents.

El **Pla de Barcelona** es troba obert al mar i limitat per la Serralada Litoral i al sud per la falla que segueix arran de mar des del Garraf i el turó de Montjuïc (que és el punt més elevat, 173 msnm) fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs. Aquesta falla es visible a través de l'esglaó d'uns 20m, que sembla separar l'eixample de la ciutat vella, i que es documenta en la morfologia urbana: a la baixada de Jonqueres, a la Via Laietana, i els carrers de les Moles, d'Astruc i de Jovellanos. A partir d'aquest esglaó s'ha dividit la plana en dos sectors:

- Plana alta: que va des de la Serralada fins aquest esglaó, la qual es caracteritza per una cota de 20 msnm. i amb una pendent del 4% i que està formada per el sòcol

¹ PALET, 1994

paleozoic damunt del qual, l'acció de les distintes rieres, han aportat materials detrítics diversos.

.- Plana baixa: aquesta s'estén des de l'esglaó fins a la costa i presenta un escassíssim pendent (0,35%). La seva formació és de caràcter al·luvial, materials aportats per les rieres, les corrents marines i, sobre tot, l'acció dels rius Besòs i Llobregat, amb la formació de les seves planes deltaïques. En aquesta zona es formarien els estanys i aiguamolls tan típics de la costa mediterrània, que a mida que la línia de costa avancés, anirien desapareixent. L'acció antròpica també hauria contribuït amb la dessecació d'aquests elements. Alguns d'aquests estanys han estat documentats en èpoques més recents dins de la història, com són els casos de la Llavineria a la zona de Sant Martí, el de Banyols per el passeig de Sant Joan-Lluís Companys, l'estany del Port, o el del Cagalell que es situa per la zona de Sant Pau.

Dins d'aquesta plana es distingeixen petits turons arran de mar² que tenen el seu origen en els plegaments de dipòsits marins del miocè i el pliocè. És el cas de la muntanya de Montjuïc, del turó dels Ollers, pel sector dels carrers d'Escudellers i Nou de Sant Francesc, de les Falzies on es localitza l'antiga Llotja, i com no del Tàber on s'assentava la ciutat romana. El constant avanç de la línia de costa, degut a l'aportació dels arrossegaments del Besòs i al corrent marí tangencial a la costa que aporta terres del Maresme ha contribuït al rebliment d'estanys i aiguamolls i van anar encerclant aquests turons, passant a formar part de terra ferma.

Pel que fa a la xarxa hidrogràfica d'aquesta zona podem assenyalar que respon a les típiques característiques d'una xarxa mediterrània. Per un costat tenim els dos rius que delimiten el Pla: el Besòs i el Llobregat. Aquests són rius de caràcter extra local, ja que un neix a la zona del Pre-Pirineu (el Llobregat) i l'altre a la serralada Prelitoral, però tots dos desemboquen a la costa barcelonina després de travessar les Serralades Litorals. La seva principal característica és que el seu règim fluvial és irregular amb fortes avingudes, depenent en gran mesura de les condicions climàtiques³. Aquest tret és també el que defineix l'altre element de la xarxa hidrogràfica: les rieres. Aquestes són de caràcter torrencial i neixen al costat marítim de la Serralada Litoral i davallen pel pla lleugerament inclinat. Els seus cursos erosionen el substrat geològic del pla formant torrenteres i

² PALET 1994, AA.VV. 1984

³ PALET 1993

contribuint a la creació d'un paisatge ple d'ondulacions i valls. Amb les seves crescudes aquests torrents arrosseguen tot tipus de materials detrítics. En funció de la seva orientació s'han dividit en tres sectors:

- sector central: el qual recollia les aigües del vessant del Tibidabo i conformaven la riera de Vallcarca i la riera de Sant Joan, que baixaven per la zona de Gràcia i per l'actual passeig de Sant Joan; la riera de Sant Gervasi i Sant Miquel que baixaven per l'actual Passeig de Gràcia, entrava a ciutat pel Portal de l'Àngel, seguei per la plaça del Pi i desembocava al mar pel carrer dels Còdols, tot i que posteriorment sembla ser que es va desviar per fora de la tercera muralla i aniria a desembocar al Cagalell per evitar les riuades; per Vallvidrera baixarien els torrents que més endavant configurarien la riera de Magòria o de Mogoria, que desembocava al Cagalell i que sembla que el seu curs coincidiria amb l'actual traçat que dibuixa el Paral·lel; en aquesta zona també hi trobem la riera de Valldonzella que neix a la zona de Sarrià; cap a l'est trobem els torrents de la Guineu, el del Pecat, el d'en Mariner i el Bogatell que desembocarien directament a la mar.
- sector sud-oest: són els torrents que porten les aigües cap la zona sud-oest de Montjuïc del que en destaquen dos torrents: Torrent Gornal, que neix a la zona de Sant Pere Màrtir, i desemboca a la mar ja dins de l'Hospitalet de Llobregat; i la riera Blanca que neix de la unió de diversos torrents i rieres procedents del Mont d'Òssa, fa de límit entre aquest municipi i Barcelona.
- sector nord: el componen els torrents que desemboquen al Besòs i que han contribuït en la creació del delta d'aquests riu; i la riera d'Horta que comparteix desembocadura amb el Besòs.

El terme municipal de Barcelona arriba a una extensió de 1.754.900 h i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 km d'amplada limitada al nord-oest per la Serra de Collserola, entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs. La seva funció de capital sempre ha estat afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció nord-sud la Catalunya Central (el Llobregat i l'eix Besòs – Congost –Ter).

En aquesta plana completament urbanitzada destaquen varies zones clarament diferenciades. El nucli antic que correspon a la primitiva ciutat romana damunt del Mont Tàber (15 m) proper al mar. Després, el nucli de Montjuïc al sud, que s'aixeca suaument

al pla i que cau bruscament sobre el mar fent-se inexpugnable el seu accés des de aquesta posició. A la vegada, tenim els ravals més pròxims que s'originaren entorn aquests nuclis. Per últim, hi ha tota una sèrie de nuclis poblacionals que emergits fora muralles acabaran essent absorbits per la ciutat en una de les seves dues importants crescudes (les muralles del s. XIII o l'expansió del s. XIX amb la creació de l' Eixample).

2.1. Característiques geològiques

L'estructura geològica del Pla de Barcelona presenta, per un costat els materials paleozoics que defineixen la serra de Collserola. Aquesta està formada per pissarres que s'assenten damunt d'un basament granític i que aflora en algunes zones d'Horta i del Guinardó i que domina a la serra de Marina, on el trobem alterat pel clima mediterrani i se'l coneix com a sauló⁴. En canvi, al costat del Vallès, cap a Montcada i Olorda, la serralada presenta formacions de calcàries devòniques que són objecte d'explotació per empreses cimiteres.

Els materials del Secundari venen definits per les calcàries dolomítiques, gresos i argiles vermelles que trobem als turons de la zona nord-est del Pla. En el Terciari, predominen les formacions miocèniques i pliocèniques que es van sedimentar amb la transgressió marina del terciari superior, es tracta de la intercalació de margues blaves i gresos vermell-gris⁵. Un clar exemple d'aquests és la muntanya de Montjuic i el turó de Montgat. A la part baixa del pla trobem una sèrie d'elevacions orientades nordest-sudoest produïdes a partir del plegament de les formacions pliomicocèniques a conseqüència de la falla que va afectar a la costa (Mons Tàber, Puig de les Fàlzies...). Damunt d'aquest substrat s'assenta el material quaternari i que l'autor SOLÉ⁶ va diferenciar en dues unitats :

- la plataforma superior que s'inicia des del peu de la Serralada del Tibidabo i que baixa poc a poc fins a la mar. Considera que aquesta plataforma, molt afectada per l'acció dels torrents que han excavat incisions moltes vegades de més de desenes de metres, és on s'assenta pròpiament la ciutat, sobre tot el sector antic. El substrat està constituït per les argiles i sorres grogues pliocèniques, damunt de

⁴ PALET, 1994

⁵ PALET, 1994, p. 46-47

⁶ SOLÉ, 1963, p.23

les quals trobem les esllavissades o erosions quaternàries, molt potents i de naturalesa variada, però que la major part respon a aportacions torrencials i format per graves anguloses dins d'una matriu d'argiles vermelles que provenen de la zona del Tibidabo. Es tracta de còdols de quars, quarsita, pissarra, procedents del Paleozoic del Tibidabo, barrejats amb argiles vermelles, conegudes popularment amb el nom de "fetge de vaca".

- la plataforma baixa que va del graó o talús erosiu de 20/30 m de desnivell fins a la línia de costa. Està composta per la formació de les terrasses i deltes dels rius Llobregat i Besòs.

L'acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix ordre i que és repeteix cíclicament unes tres vegades. Per aquest motiu se'l coneix com "tricycle". Aquests nivells són de baix a dalt ⁷:

.- argiles vermelles de procedència col·luvial i que serien la conseqüència d'un terreny format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, és a dir, una fase humida i un altra de seca.

.- llims groguencs d'origen eòlic, loess, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred

.- per últim trobem el que s'anomena torturà, que és la formació de crostes calcàries, les quals s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humits que durant el loess perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlids que el primer nivell, per tal de que s'evaporés l'aigua.

En aquest nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

2.2. La ciutat de Barcelona

Barcelona està situada a la costa mediterrània, en el lloc anomenat Pla de Barcelona, comprès entre els rius Besòs i Llobregat, al nord es troba la serra de Collserola, on hi ha

⁷ SOLÉ, 1963, p.29-31

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

el Tibidabo, que és el cim més alt (542 m). La serralada de Sant Mateu a llevant i el massís de Garraf a ponent fan que les entrades fàcils al pla d'al·luvió, sobre el qual reposa la ciutat, siguin els passos fluvials del Besòs i el Llobregat.

Les òptimes condicions climàtiques i estratègiques de la ciutat han afavorit al llarg del temps el seu desenvolupament que, amb Montjuïc vora el mar, ha facilitat la defensa del seu litoral. Els seus orígens es situen en el petit pujol del Tàber, però ben aviat els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el Turó de la Peira.

3. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS

3.1. La ciutat de Barcelona

La història de la ciutat de Barcelona sembla que arrenca d'un primitiu poblat ibèric, situat al promontori de Montjuïc. Ja des d'època romana la ciutat esdevé un centre de gran importància, la ciutat de *Barcino*, situada al cim del mont Tàber, geològicament un paleorelleu exhumat en retrocedir gradualment el turó Barcelona, on actualment hi ha la Plaça Sant Jaume i la Catedral. Fou sobre aquest turó on s'ubicà la ciutat romana en època d'August, i la Plaça Sant Jaume respon a la probable ubicació del fòrum de la ciutat.

Els orígens de la ciutat de Barcelona se situen al Mont Tàber, molt a prop del mar i dominat al sud pel promontori de Montjuïc, que facilita la defensa del seu litoral. Ben aviat, però, els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el turó de la Peira.

L'origen de la ciutat de Barcelona s'ha de situar a la colònia ***Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*** fundada de nova planta per August al s.I aC. La ciutat emmurallada, amb un perímetre clar, presenta una planta octogonal amb una trama a partir de dos grans eixos, el *cardo maximus* i el *decumanus maximus*. Aquests dos eixos donaven la pauta a la resta de la xarxa de carrers rectilinis amb illes regulars, confluint en un espai obert central, el fòrum, on s'ubica l'actual plaça Sant Jaume.

Des del punt de vista urbanístic, podem diferenciar tres zones dins la ciutat. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, que resta emmurallat fins la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Aquest espai inclou un nucli central conegut com a barri gòtic que correspon a la primitiva ciutat romana. Al seu voltant hi trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins el tercer recinte fortificat de la ciutat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

En segon lloc tenim tot un seguit de pobles que neixen entorn de la ciutat, i que n'acabaran formant part a finals del segle XIX. Per últim hi trobem l'Eixample, una àmplia

zona quadrículada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX, seguint el Pla d'Ildefons Cerdà, quan ja s'havien enderrocat les muralles que impedièn el creixement urbanístic de Barcelona.

3.2. La zona d'El Carmel i els Tres Turons.

L'anomenada serralada dels Tres Turons fa referència a l'agrupació de tres elevacions de terreny situades dins el municipi de Barcelona, i que són el Turó de la Rovira, el Turó del Carmel (amb el Park Güell i el Parc del Carmel) i el Turó de la Creueta del Coll.

La formació geomorfològica dels Tres Turons correspon a les darreres estivacions de la Serralada Litoral, Collserola, abans del canvi de pendent vers la plana, que configura el Pla de Barcelona. Aquest seguit de turons, d'entre 180 i 260m d'altitud, estan formats per roques del silurià al carbonífer, de l'època paleozoica. Són pissarres i esquistos, assentades sobre un basament granític, clarament dominant en aquest sector. Aquest nucli granític, molt dur i compacte, es descompon força quan es troba en contacte amb l'aire, esdevenint una mena de sorra gruixuda, anomenada sauló. A la zona també trobem nivells de l'època secundària, on predominen les calcàries dolomítiques, els gresos i les argiles vermelles.

Aquesta agrupació de muntanyes, anomenada també els Serrats de la Rovira, està configurada per més elevacions que les tres que donen nom al Parc dels Tres Turons. En total són un grup de set cims: Turó de la Trinitat, Turó de la Peira, Turó de la Rovira, Turó del Carmel, la Creueta del Coll, el Putget i el Turó de Monterols. Entre aquestes petites muntanyes i Collserola, existeix una gran falla travessera, fet que explicaria aquesta formació. Al vessant de mar, aquest serrat forma un pendent molt accidentat. Aquesta caiguda important ha fet pensar que també pot ser fruit d'una altra falla en aquest indret, però aquesta hipòtesi de moment no ha estat confirmada científicament, per tant, només es dona com a probable. Ens trobaríem així, una línia de turons delimitada per dues falles transversals.

Hem de tenir en compte, però, que la morfologia dels turons ha canviat al llarg del temps, d'una banda, per la mateixa acció natural, l'erosió dels vessants i l'arrossegament de materials, i per l'altra per l'acció antròpica. L'home ha transformat el paisatge pel conreu i l'ocupació de la muntanya, però també, especialment en aquest cas, per l'acció de les diverses pedreres i mines que varen anar buidant la muntanya, com va passar igualment

a la muntanya de Montjuïc. Les pedreres han fet canviar molt la fisonomia dels turons, i ara, és difícil poder saber com eren de forma totalment certa a l'antiguitat.

Pel que fa a nuclis d'hàbitat en època antiga, cal destacar la localització del poblat ibèric del Turó de la Rovira, documentat durant les intervencions dutes a terme durant el 1931-32 per l'arqueòleg Josep Colomines, on es documentà la presència de part del sistema defensiu del poblat, com són dues torres circulars i part de la muralla de l'*oppidum* ibèric, i les portes d'accés, així com un grup de 44 sitges. Les dades fan pensar en una ocupació del poblat des del segle IV i els inicis del s.I aC.

Posteriorment, entre els anys 1990 i 1993, amb l'enderroc de les barraques per tot el vessant del turó, es constatà bona part del poblat ibèric.

Recents intervencions realitzades al 2014 dins el projecte de reurbanització i millora dels accessos de l'entorn de la bateria antiaèria dins de la Balconada de Barcelona, en l'àmbit del Turó de la Rovira., han permès documentar una habitació d'aquest poblat iber, en concret dos murs de pedra que dibuixen un angle.

La constància documentada com a espai d'hàbitat dels turons ja des de temps antics, i posteriorment amb masies i horts, propicià el desenvolupament de nuclis de població que van esdevenir barris, com els del Guinardó, la Font d'en Fargues, Can Baró i el Carmel. Al llarg del segle XX, aquests barris que formen part dels Tres Turons es van urbanitzar enormement i van acollir una important quantitat de població immigrant, i va acabar convertint-se en els barris encantadors que són avui en dia, de carrerons costeruts, zones enjardinades i vistes impressionants des de nombrosos racons. Com que estan situats en turons, disposen d'abundants espais per a divisar el terreny o miradors, com és el cas del del Turó de la Rovira amb una alçària de 269m i on es poden trobar les restes de la bateria antiaèria que s'hi va instal·lar durant la Guerra Civil Espanyola.

3.3. La història del barri de Gràcia i la creació del Park Güell.

El terme municipal de Gràcia va ser annexionat a Barcelona l'any 1897. Es situa al nord-oest de la ciutat i limita amb els barris d'Horta i Sant Gervasi al nord; amb Sant Martí de Provençals a l'est; amb Les Corts a l'Oest i amb Barcelona al sud. Abans del segle XVII són pocs els vestigis de població humana documentats en aquesta zona, tan sols restes d'animals en la cova de la Muntanya Pelada (1903, es descobreix a l'urbanitzar el Park

Güell); restes lítiques en un lloc proper a la cova el 1905 i una destrala localitzada a la Travessera, prop del carrer d'Aribau.

No obstant és a partir del segle XVII quan es comença a formar un nucli poblacional al voltant del convent de Nostra Senyora de Gràcia o dels Josepets. La construcció del convent s'inicia a partir del 1626, a prop de la riera de Vallcarca. En un primer moment s'instal·len masies, com és el cas de Ca l'Alegre, que el 1688 s'ubicava en el mig de l'actual plaça de Lesseps i que fou enderrocada definitivament el 1928. Poc a poc al voltant del convent i de la masia es crea un petit nucli de cases que es denominarà Gràcia, pel nom de l'advocació de l'església, i es construeix una capella dedicada a Sant Onofre.

Al llarg del segle XVIII s'anirà ampliant aquest nucli de població a la vegada que s'incrementa el nombre de cases disperses que es poden catalogar com a masies, cases pairals i torres, grans explotacions agrícoles i ramaderes en les que es conrea vinyes, fruiters, horts i terrals. Es va definint, doncs, una població eminentment rural. Aquestes cases es construïen entre rieres i torrents que baixaven de la serra de Collserola i anaven a morir al mar, no només per utilitzar el recurs hídic per regar, sinó que a més a més, en èpoques de sequera s'utilitzaven com a camins. També, en aquest segle, es defineixen altres camins que unien les diverses residències entre si i amb Barcelona, com seria el cas del nou camí de Gràcia, que escurçava el trajecte entre Barcelona i els Josepets, que posteriorment serà l'actual Carrer Major de Gràcia o Carrer Gran de Gràcia.

En aquest segle es documenten les grans heretats de la Torre de Gualbes, la del Comte de Vallcabra, l'Alegre de Baix, el monestir de Jonqueres, la del Comte de Santa Coloma, el convent de Santa Caterina, Bricfeus, el Mas Muntaner, la casa del Marquès de Castellbell, Can Toda i Can Xiroto; Fontana dels Roca i Batlle, Ca l'Alegre de Dalt, Can Focs, Cal Xiperet, Can Tusquets, Can Trilla, Can Sert, Ca la Marquesa, la Virreina i el Palau de la Virreina de Gràcia. En el cas de les masies, es repetien alguns trets arquitectònics com era la orientació cap al mar de la façana, en la qual normalment s'esgrafiava un rellotge de sol que tenia un ús funcional i decoratiu; la planta baixa destinada als masovers i un primer pis reservat als propietaris. Algunes, fins i tot, disposaven de capella que podia ser d'ús públic.

Al segle XIX, aquest entorn rural anirà minvant enfront del procés d'urbanització dels voltants de Barcelona. És en aquest segle que Gràcia aconsegueix l'autonomia municipal (1850) i ens trobem amb una vila amb un gran pes no només agrícola i ramaders, sinó

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

que també hi ha un gran nombre de vapors (exemples serien el Vapor Vell, al carrer del Perill; el Vapor Nou, a la Travessera) relacionats amb la manufactura tèxtil i d'estampació. Un altra indústria amb gran pes és la fabricació de mistos, que es trasllada fora de Barcelona per la seva perillositat. La necessitat d'obtenir l'autonomia radicava en poder assolir uns serveis mínims (fleca, escorxador...) i establir una seguretat nocturna fora de les muralles de Barcelona. L'autonomia va durar fins el 1897 i va ser un període pròsper per la vila. Quan s'incorporà a Barcelona, Gràcia tenia una població de 61.935 habitants, essent una de les viles més grans del Pla de Barcelona, després de la ciutat comtal.

El Park Güell, construït entre 1900 i 1914, és el resultat de l'encàrrec que Eusebi Güell, féu a Gaudí de construir una ciutat-jardí, a l'estil de les angleses, que restà però inacabada. Es tractava de fer una urbanització per a cases aïllades, entremig de jardins a la Muntanya Pelada, amb una vista excel·lent sobre el pla i la ciutat de Barcelona i el mar al fons. Gaudí va fer el traçat de les vies de comunicació i una parcel·lació per a 60 edificacions. Tanmateix només se'n van construir dues. L'any 1922 l'Ajuntament va adquirir tot el recinte.

Aquest parc s'ubica principalment en la que havia estat la finca de Can Muntaner i en part en les terres de Cal Xiroto que es localitzava més amunt, cap a la muntanya Pelada, i que ja no està en peu. L'edifici de Can Muntaner, actualment escola municipal Baldori i Reixac, data del segle XVIII i havia estat propietat d' Antoni Alexandre de Larrard; del marquès de Marianao; de Salvador Samà i finalment d'Eusebi Güell. Aquesta finca presentava la peculiaritat de que en la zona muntanyosa es localitzaven vetes de ferro que van ser explotades per mitjà de mines durant molt de temps. Si bé l'edifici encara es troba en peu, ha estat objecte de diverses reformes, la darrera a càrrec de l'arquitecte Adolf Florensa en l'any 1927, amb l'objectiu d'adequar-la per ús escolar.

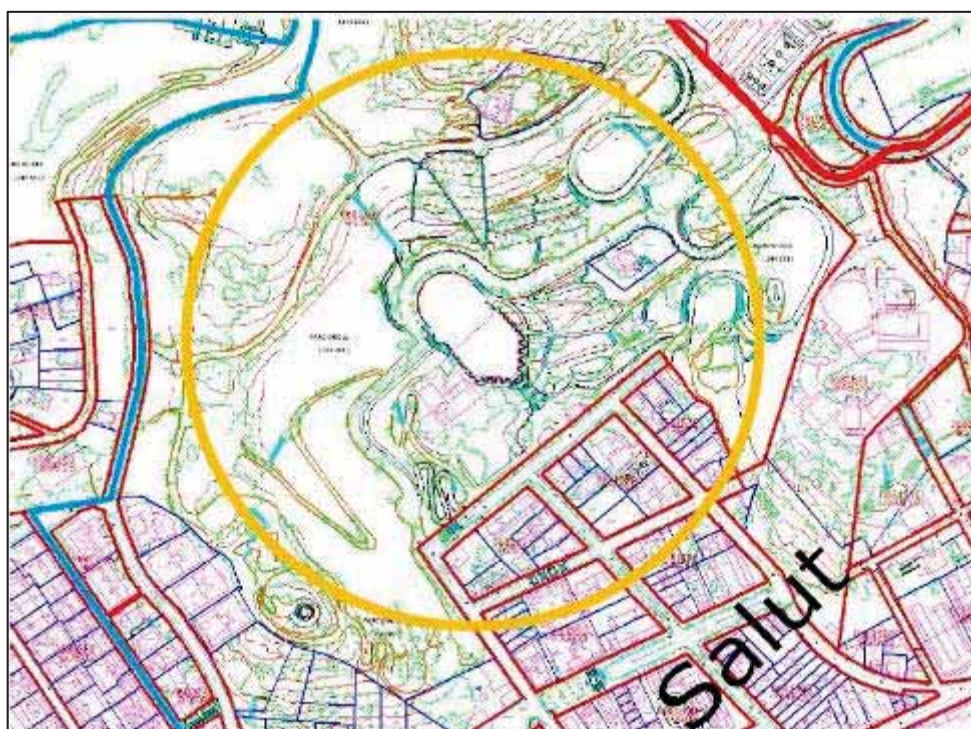
Pel que fa al parc, aquest consta d'un mur perimetral amb entrada principal al carrer d'Olot, flanquejada per dos pavellons, un dels quals era destinat a consergeria i l'altre a serveis d'ús comú. El pavelló de consergeria és rematat per una agulla, on Gaudí assajà per primer cop l'ús del formigó armat amb varetes d'acer. En destaca l'escalinata doble, els trams de la qual queden units pel ben conegut drac, recobert de mosaics. L'escala mena a una gran plaça situada en un amfiteatre natural, una part de la qual està ocupada per una sala hipòstila de 86 columnes dòriques, que sostenen un mosaic policrom. Aquesta sala va ser concebuda per Gaudí per ser ocupada pel mercat de la urbanització.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

El Park Güell representa, clarament, l'abandó de les referències als estils històrics i la utilització d'un llenguatge nou que contribueix a la desclosa modernista de començaments de segle passat.⁸ L'any 1984 la UNESCO va declarar el Park Güell Patrimoni de la Humanitat, el qual ja era Monument Històric Artístic des del 1969.

3.4. Intervencions arqueològiques properes.

Tot i que a nivell urbanístic, actualment el Park Güell conforma un conjunt homogeni, pel que fa als antecedents arqueològics, cadascun dels lots té una afectació diferent, donada la diversitat dels antecedents arqueològics que es coneixen. És per això que a continuació es detalla la informació arqueològica de la qual disposem de cadascun del lots, en el cas de que n'hi hagi.

Situació del projecte global d'obra dins el parcel·lari.

⁸ DA 1990: "Park Güell. C. D'Olot, s/n. Antoni Gaudí, arquitecte, 1900-1914. Modernista." A *Catàleg de Monuments i conjunts històrico-artístics de Catalunya*. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1990.

Catàleg del Patrimoni Arquitectònic. Entorn de protecció del Park Güell (BCIN).

Ortofotomapa de l'àrea on s'han dut a terme les actuacions de control.

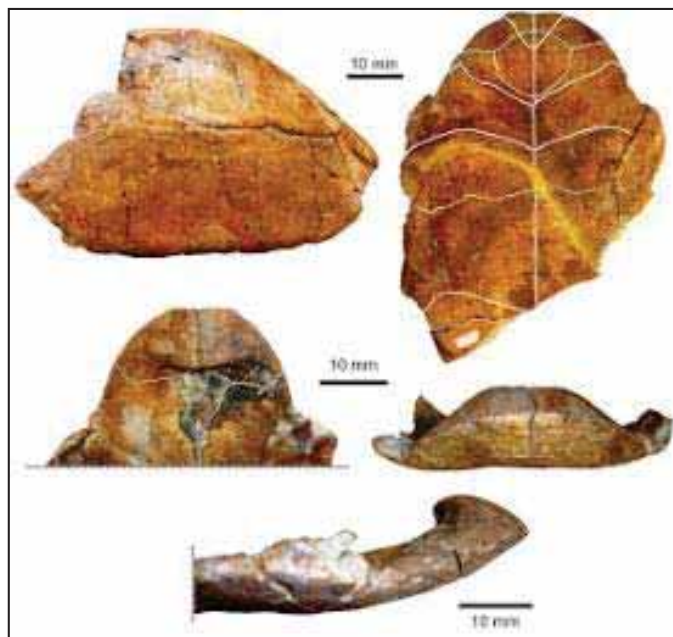
Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

A la zona compresa dins les actuacions del **LOT1**, cal tenir en compte la proximitat a Can Toda, que era una masia situada, aproximadament, on avui hi ha el Complex Esportiu Pau Negre –Can Toda, que ocupava l'espai entre la Riera de Can Toda, a prop del carrer Ramiro de Maeztu i baixant fins gairebé el de la Mare de Déu de la Salut. Es trobava, doncs, dins el barri de la Salut, per sota del dels Periodistes i ben arrecerada entre els vessants de la Muntanya Pelada i el Turó del Carmel. Avui creua l'indret, l'avinguda de Pompeu Fabra.

Era un mas de línies quadrades, amb planta rectangular, coberta plana, i planta baixa i dos pisos. La façana, encarada al mar, estava decorada de forma senzilla, amb línies horitzontals; disposava de quatre balcons a la primera planta i quatre finestres a la segona. Per l'esquerre el seguia un edifici annex, per a les feines del camp, amb planta baixa i pis i, tot seguit, la capella particular, amb coberta també plana i un petit campanar d'espada. Edificada al segle XVIII, Can Toda entrà en desús cap a 1940 i vers 1960 l'edifici estava ja força enrunat.

Dins els treballs realitzats a l'àrea del **LOT2** cal tenir en compte la importància del vial antic de l'avinguda del Coll del Portell. Aquest està situat entre el turó d'en Móra (o del Carmel) i el turó de la Rovira, a la confluència de la carretera del Carmel, el carrer dels Santuaris i el carrer de la Gran Vista. Era partió entre els antics termes de Gràcia, Horta i Sant Martí de Provençals.

Aquest indret forma part de les estivacions del Turó de les Tres Creus, conegut antigament com a Turó de les Menes. Topònim ben curiós que ens relata la zona de mines en aquest punt. Per sota de l'actual Turó de les Tres Creus s'ubicaria la Cova de Gràcia, coneguda per ser una cova paleontològica. L'Institut Català de Paleontologia (ICP) el 2012 va donar a conèixer la morfologia del *Testudolunellensis*, que es tracta d'una tortuga fòssil, localitzada durant les obres de construcció del Park Güell.

Restes fòssil de *Testudolunellensis*. Foto: MassimomDelfino (ICP). Publicat a *Amphibia-Reptilia*, Volume 33(2) 2012:215-225.

A més, molt prop d'aquest indret a l'avinguda del Coll del Portell número 4, cal dir que gràcies al llistat de refugis antiaeris del 16 de juliol de 1938 publicat a l'Atles dels Refugis de la Guerra Civil espanyola a Barcelona editat per l'Ajuntament de Barcelona i CLABSA, es coneix l'existència del refugi antiaeri, R.0325. Si bé, com que no hi ha més documentació de l'estructura defensiva, no es pot aportar cap altra informació.

Dins l'àmbit del **LOT4** cal destacar els antecedents documentals d'una edificació de caràcter rellevant:

- Can Xirot, Ca l'Auxirot, Ca l'Augirot.

La motivació principal de la intervenció arqueològica en aquest indret del LOT4 és la constatació de la presència del mas de Can Xirot, masia coneguda, també, com a Ca l'Augirot o l'Auxirot, enderrocada a la dècada dels 40 sense control arqueològic. Es trobava en un vessant de la Muntanya Pelada i a prop seu hi passava el camí de les Donzelles, que creuava Gràcia de muntanya a mar. En l'actualitat els terrenys que ocupava són ja per damunt de l'avinguda de Pompeu Fabra, a les corbes de Ramiro de Maeztu i carretera del Carmel.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

Es tracta d'una masia antiga, probablement del segle XVIII, la qual va pertànyer a Francesc Augirota partir d'on se'n derivà el mot Xiroto, com a corrupció del cognom francès del propietari.

Es tractava d'un mas de planta rectangular, cobert per una teulada a dues aigües perpendicular a la façana principal, constava de tres balcons al primer pis i tres finestres al segon. La façana estava encarada al mar, i la paret que la formava s'aixecava més amunt de la teulada per amagar-la, acabant en una forma decorativa triangular. Bastant decorada, disposava de teuladetes sobre les portes dels seus balcons i de motius ceràmics en forma de gerres a les cantonades amb fusta i amb sanefes de rajoles antigues pintades a mà.

Vista, des de la carretera del Carmel, de la tanca del Park Güell, amb la casa Simanya al fons i a la dreta can Xiroto 1947, Foto : Miquel Brasó.⁹

⁹ <http://barcelodona.blogspot.com.es/2017/08/can-xiroto.html>

El Mas i els horts de Can Xirod (1931). Foto : Josep Barrillón.⁹

Façana principal del mas de Can Xirod (1931) Foto: Josep Barrillón.¹⁰

Dins l'àmbit dels **LOTS 1-2-6-7-8-9** cal destacar els antecedents documentals pel que fa a la presència de refugis antiaeris:

¹⁰ <http://barcelodona.blogspot.com.es/2017/08/can-xirod.html>

Durant la Guerra Civil Espanyola a la ciutat de Barcelona es van construir gran quantitat de refugis antiaeris utilitzats per la població civil per a la protecció dels bombardejos feixistes. Els refugis antiaeris són espais soterrats, amb un o més accessos en la via pública i diversos espais en el seu interior.

La població civil barcelonina junt amb Gernika i Madrid van ser les més castigades per l'aviació franquista i els seus aliats. Barcelona és la primera ciutat bombardejada sistemàticament durant quasi dos anys, malgrat trobar-se en la rereguarda, tàctica militar inèdita fins aleshores. Els atacs indiscriminats sobre la població civil van provocar un gran impacte psicològic.

A Barcelona, es construïren a l'entorn d'uns 1400 refugis antiaeris i, malgrat que les obres de metro, aparcament subterrani i millores de clavegueram han anat destruint molts refugis, encara en resten una gran quantitat en bon estat de conservació.

La majoria de refugis veïnals tenien un caràcter provisional i efímer. La seva construcció es deuria al treball abnegat de civils no militaritzats, vells i, sobretot, dones i nens. Varen començar als barris amb una gran tradició associativa i sense comprometre els ciments dels edificis, com per exemple a les places públiques. Els refugis antiaeris planificats per la Junta de Defensa Passiva tenien la vocació d'ésser reaprofitats com a trams de clavegueram, banys públics, magatzems, sales de lectura i altres usos. En canvi, molts refugis construïts per iniciativa particular no varen ser donats d'alta a l'ajuntament i per tant no consten en la documentació.

La caiguda de Barcelona va comportar la destrucció de part de la documentació, entre els expedients i plànols de refugis per dificultar la seva localització per part de les tropes ocupants. El nou ajuntament franquista va ordenar un reconeixement de les zones destruïdes pels bombardejos i no va tenir massa problemes per localitzar i inspeccionar els refugis, ja que molts punts de la ciutat es trobava amb el paviment aixecat i pilones de terra extretes durant la construcció dels refugis.

Barcelona disposa de diferents llistats on es detalla la ubicació dels refugis antiaeris. El primer és del 9 de desembre de 1937, confeccionat pel Servei de Refugis de la Junta de Defensa Passiva de Barcelona, contant uns 29 refugis que possiblement es situaven al 1r districte. El segon llistat és del 16 de juliol de 1938, confeccionat per la Junta Local de Defensa Passiva de Barcelona, és un inventari on només hi figura l'emplaçament i la

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

situació. De tots aquests refugis no es té cap garantia de la seva existència, ja que sembla una llista de tots els llocs on es va demanar permís per construir un refugi sense que figuri en quin punt del procés es trobava cada un d'ells, contant un total de 1293 refugis.

Per la informació recollida a l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona, podria tractar-se dels següents refugis, dels quals no se'n conserven els plànols i, en el cas que existeixin, encara no s'ha pogut documentar llur localització.

Dins l'àmbit dels **LOTS 1-6-7-8-9** :

- Refugi antiaeri 1142 (2341) Carrer de Marianao, 8.
- Refugi antiaeri 1141 (2343) Carrer de Larrard, 40.
- Refugi antiaeri 0198 (1823) Passatge de la Sagrada Família, 9.

Dins l'àmbit del **LOT 2** :

- Refugi antiaeri 0287 (1891) Carrer del Repartidor.
- Refugi antiaeri 0542 (2214) Carrer de Verdi 315.
- Refugi antiaeri 0715 (1138) Carrer del Repartidor.
- Refugi antiaeri 0928 (2698) Carrer de la Mare de Déu del Coll, 72.
- Refugi antiaeri 0453 (2070) Carrer dels Albigesos, 18-20.

3.4.1. Intervencions arqueològiques.

-. *Intervenció arqueològica als carrer d'Olot, 1-13, Avinguda de Sant Josep de la Muntanya, 44-55 i Avinguda del Coll del Portell (Park Güell), Barcelona, Barcelonès, 18 al 29 de setembre del 2006. Actium. Josep Cruells Castellet i Jordi Hernández Gasch. Codi 107/06.*

Amb motiu d'obres de millora de millora del parc promoguda per Parcs i Jardins dins el Pla d'Actuació Municipal es va efectuar el soterrament de línies elèctriques de l'enllumenat de la zona monumental; la instal·lació de la xarxa d'hidrants; el desmuntatge dels jocs de l'àrea de jocs sota la zona monumental i redefinició de l'espai; per últim l'arranjament i estabilització de camins principals de la zona forestal i construcció de cunetes per a recollida d'aigües pluvials

Es van practicar un total de 6 rases. Una al carrer DE Mercedes, una a la zona Forestal, una al C/ d' Olot i la Casa del Jardiner; una altra a la zona de l'àrea de pícnic. Una altra a la casa Museu/Casa del Jardiner. La darrera a l'avinguda del Santuari de Sant Josep de la

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

Muntanya/Plaça de la Natura (zona monumental). En cap d'elles es va obtenir restes arqueològiques

-. *Intervenció arqueològica als carrer d'Olot, 1-13, Avinguda de Sant Josep de la Muntanya, 44-55 i Avinguda del Coll del Portell (Park Güell), Barcelona, Barcelonès, 3 de gener al 25 de setembre del 2011. Codex. Conchita Ferrer Álvarez. Codi 004/11.*

La intervenció va venir motivada per la instal·lació d'enllumenat i reg; la construcció de la nova tanca exterior i la remodelació de la pista de patinatge en una zona de jocs infantils. Les rases de reg es van situar sota el Forat del Vent i dins de la zona forestal estenent-se cap a l'entrada del Parc de la carretera del Carmel, cap a l'entrada del Parc de l'avinguda Coll del Portell, i per últim des de la porta d'entrada d'accés fins l'Avinguda del Coll del Portell al Parc fins el forat del Vent. També es van practicar per sota del Turó de les tres Creus i camins que surten d'aquest i s'endinsen en la zona forestal. També als Jardins d'Àustria. Les rases feien una amplada de 40 cm amb una fondària màxima de 40-60 cm. En aquesta intervenció tampoc es va obtenir resultats arqueològics.

-. *Intervenció arqueològica al carrer de Verdi, 258-306, Barcelona, Barcelonès, 3 de novembre 2014 al 25 de maig del 2015. Atics. Carles Navarro Barberán. Codi 105/14.*

El control arqueològic preventiu portat a terme al carrer de Verdi, números 258-306 com a conseqüència de les obres de reurbanització, va servir per a constatar la inexistència d'estructures arqueològiques a la zona afectada (aquesta afirmació és clara, és vàlida únicament fins a la profunditat màxima de 0,60-1,10 / 2,20-3,20 m respecte el nivell de terreny actual que es va assolir durant el seguiment).

4. METODOLOGIA

Per tal d'aconseguir els objectius marcats, cal seguir una metodologia sistemàtica i adequada. La que s'ha realitzat en aquesta intervenció s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E.C.Harris i per A.Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta de registrar objectivament els elements construïts i estrats que s'identifiquen (tant els que es conserven en alçat com els que es descobreixen en el subsòl), realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d'“Unitat Estratigràfica” (UE) que individualitza els uns dels altres. Cada UE es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona. Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic, compost per plantes i seccions i el material fotogràfic imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

En aquesta memòria, donada les característiques especials del jaciment, ja que es tracta d'una gran extensió dividida en lots, hem organitzat les UE de la següent manera. El lot 2 (UE 1-14); lot 3 (UE 1000-1028) i lot 5 (UE 2000-2006).

La principal raó de ser de l'arqueologia urbana és l'estudi de l'evolució històrica de la ciutat on es realitzi, allò que ha impulsat i ha provocat canvis en el territori, tant en l'àmbit geomorfològic com urbanístic, històric, organitzatiu i social, fins a esdevenir el fet concret del moment actual.

En el cas que en qualsevol intervenció es trobi algun tipus de material ceràmic, s'ha de recollir i separar diferenciant els materials que han sortit als diversos estrats arqueològics, i ajuden a donar una datació tant dels mateixos estrats com de les estructures que s'hi poden trobar relacionades.

Inicialment aquest material s'ha de rentar i seguidament se li atorga una sigla dependent de cada excavació, per tal de facilitar el seu inventari i precisar al màxim la informació recollida en les respectives memòries o informes arqueològics.

De la mateixa manera s'actua en el cas de documentar altres materials com el bronze, ferro, vidre, ossos, etc....

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-
Desembre 2018.

Al llarg d'aquesta intervenció s'ha realitzat un control visual dels treballs realitzats per part del personal de l'obra, així com de l'excavació manual del sediment per part de la direcció tècnica, en el cas de l'aparició d'estructures construïdes que així ho requerissin.

5. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

5.1. LOT 1

Arran de les obres de remodelació de les escales de Pompeu Fabra de la ciutat de Barcelona (Barcelonès), contemplades dins el projecte de de reformes d'accessos al Park Güell, es va dur a terme el control arqueològic preventiu el dia 9 d'agost de 2017.

Els treballs de moviments de terres previstos dins el projecte de remodelació de les escales de Pompeu Fabra, van ser molt escassos. El projecte preveia l'adaptació de les escales actuals per tal d'adaptar-les a la normativa vigent, regularitzar la dimensió dels diferents trams i rehabilitar l'escala i les seves baranes. Durant les tasques es va dur a terme el desmuntatge de la caixa de les escales existents, i un rebaix per a l'anivellament del terreny d'uns 20-40 cm i noves connexions a la xarxa de clavegueram i enllumenat públic.

No es va poder dur a terme el control arqueològic en el moment del rebaix, fruit de l'absència de la notificació de l'inici de les obres, i es va realitzar una inspecció de les actuacions les quals es trobaven ja finalitzades pel que fa a les tasques de moviments de terres i/o obertures en rasa per a serveis. L'observació del sediment existent, de terra solta i sorrenca, després de l'extracció dels graons de l'escala i del nivell de preparació de la mateixa, evidenciava la inexistència de cap indicatiu arqueològic en cotes molt superficials, donades les tasques realitzades en aquest projecte de remodelació de les escales.

5.2. LOT 2.

Arran de les obres de soterrament de serveis aeris al carrer de la Baixada de la Glòria, projectats com a fase prèvia a una nova ordenació viària del carrer, es realitzaren les tasques d'obertura en rasa destinades a la instal·lació dels nous serveis urbans, sota el control arqueològic preventiu de les obres, el qual es va subdividir en dues fases. El primer, dins la fase 1, realitzat entre els dies 26 de juny i 9 d'agost de 2017 als carrers Baixada de la Glòria (costat esquerre mirant cap al Park Güell entre els carrers del Repartidor i de la Mare de Déu del Coll), passatge d'Espíria, carrer de la Mare de Déu del Coll, carrer de Verdi i carrer de Sostres. El segon, dins la fase 2, realitzat entre els dies 30 de gener i 14 de febrer de 2018 de la Baixada de la Glòria (costat dret mirant cap al Park Güell) entre els carrers de Verdi i del Repartidor.

- Fase 1

Les actuacions es van iniciar amb l'observació d'uns trams de rasa, els quals es trobaven iniciats amb anterioritat al control arqueològic, i la resta de treballs es van dur a terme de manera més intensiva el dia 13 de juliol, fruit de l'avís per part de la direcció d'obra de la continuació dels treballs d'obertura projectats.

L'observació inicial del tram realitzat amb anterioritat al control, va constatar la presència de diferents serveis urbans presents al subsòl, existents amb anterioritat a les actuacions de l'obra que ens ocupa, així com la cota necessària per a la instal·lació del nou servei del qual era objecte el control arqueològic. Aquesta observació posterior als treballs de buidat, no va donar evidències que en cap punt de la rasa oberta, l'aparició d'alguna resta construïda hagués quedat afectada per els treballs de buidat de la rasa (Fotos 1 a 4).

Així doncs es va procedir a realitzar el control del rebaix del terreny durant les tasques de buidat de la rases a partir del tram del passatge d'Espíria fins al carrer de la Mare de Déu del Coll (Fotos 8 a 22).

En dies posteriors a l'inici d'aquestes tasques, es va dur a terme el buidat del tram de rasa corresponent al creuament del passatge d'Espíria, per motius d'urgència de tall del carrer a l'accés de vehicles. Durant les tasques de buidat, es desestimà temporalment la instal·lació del servei en aquest punt, fruit de la localització d'un servei de gas a 90cm respecte la cota de superfície, el qual impedia la col·locació del servei projectat. Conseqüentment es tornà a cobrir el tram obert amb sauló (Fotos 5 a 7).

Així doncs, posteriorment a aquesta actuació puntual, es reprenen les tasques de buidat del tram de rasa entre el passatge d'Espíria i Mare de Déu del Coll.

L'aparició de paviments anteriors d'època contemporània del mateix carrer, fruit de la realització d'un edifici de nova construcció en aquest punt, dificultà les tasques de buidat, alentint els treballs per la dificultat d'extracció d'aquests paviments. Aquest paviments formaven part del paviment actual i la seva preparació de formigó, seguida d'un altre paviment de vorera contemporània amb una preparació de 15-20cm de potència (Fotos 8 a 22).

Les tasques de buidat de la rasa entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll es trobaven en un punt a tocar d'un edifici de nova construcció, i el rebliment estret de la mateixa estava format per runa i restes de diferents materials relacionats amb la construcció de l'edifici adjacent (Fotos 8 a 22).

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

A continuació, un cop finalitzat aquest tram, es va dur a terme l'obertura del tram de rasa a la Baixada de la Glòria, iniciat a la cantonada del mateix amb el carrer Verdi. En aquest punt aparegueren diversos serveis urbans així com el desguàs del col·lector que travessa el carrer. Pel que fa al tram entre els núm. 35-39A, no es realitzà l'obertura del mateix, degut a l'aprofitament d'uns tubs ja existents, decisió presa per la direcció de l'obra (foto 24).

Seguidament es realitzà el control de les tasques de buidat del tram de rasa entre els núm. 33-31 de la Baixada de la Glòria fins a la cantonada del mateix amb el carrer del Repartidor. Es documentà l'aparició en aquest punt d'un estrat d'argiles bastant compactes, les quals presentaven dins la seva composició uns nòduls de calç de mida mitjana, i que podria tractar-se d'un estrat de formació geològica.

Es constatà al mateix temps la presència en alguns punts de diversos serveis urbans, fet documentat al llarg de tots els treballs de buidat de la rasa (Fotos 23 a 27).

Durant l'inici dels treballs de soterrament d'un ramal de servei de telefonia al carrer de Verdi, cantonada amb la Baixada de la Glòria, l'aparició de diversos serveis a poca profunditat, confirmen la tònica del sector.

Es va preveure l'obertura d'un tram de rasa creuant la Baixada de la Glòria a l'alçada del carrer de Verdi, però en aquell moment es va desestimar el tram per la presència de diversos serveis que impedirien la correcta col·locació del futur servei.

Durant l'obertura d'un tram de rasa al carrer de Sostres amb la Baixada de la Glòria, davant la sortida de les escales mecàniques, es documentà l'aparició de diversos serveis de llum, aigua i gas (Fotos 32 a 38).

Continua la desestimació de realització del creuament al Carrer Verdi amb la Baixada de la Glòria.

Finalment, es duu a terme l'inici dels treballs d'obertura en rasa a la calçada del carrer Verdi. Es documenta la presència de terreny geològic format per una capa de llicorella amb una potència mínima de 60cm, localitzada a una cota de 30cm per sota de la cota de superfície de l'asfalt que pavimenta la calçada del carrer (Fotos 39 a 45).

- Fase 2

La intervenció va començar el dia 30 de gener a la Baixada de la Glòria, tram comprès entre els carrers de Verdi i del carrer Repartidor.

Durant els dies 30 de gener i 1 de febrer es va supervisar la realització d'una cala feta a la vorera per tal de veure fins on arribaven els cables de les línies elèctriques que s'havien de soterrar (Fotos 47). La cala va arribar a una profunditat de 80 cm, cota on es van localitzar la part dels cables aeris que ja estaven soterrats (Foto 48). Al perfil de la cala es podien identificar dos estrats, el primer, d'entre 50 i 30cm de profunditat, d'una consistència flonja, era conformat per runa, restes constructives, ciment i restes del carrer antic (l'actual fa baixada, mentre que l'antic sembla que anava amb esglaons). El segon estrat, el qual no s'esgota, era conformat per una barreja d'argiles vermelles i pedres de mida petita i mitjana, i tenia una consistència compacta. Aquests estrats no són els que es van rebaixar, ja que la cala era reomplerta de sauló degut a obres anteriors. També són els mateixos que trobarem a la rasa.

A partir d'aquest dia es van desenvolupar els treballs de preparació i extracció del paviment del carrer (Fotos 49-53), de gruix considerable, que duraren fins el 6 de febrer. A partir del dia 7 es comença a supervisar el rebaix dels terrenys de la rasa, de 40 m de llarg, d'uns 90cm de gruix, i una profunditat d'1,10m (Foto 54).

A la rasa s'identifiquen tres estrats. La base del carrer, de 25cm de profunditat, l'estrat 1, d'uns 70 cm de potència segons el tram, i l'estrat 2, el qual no s'esgota (Fotos 55 i 56) i en el qual, en alguns punts, apareix la roca natural entre 90cm i 1m de profunditat (Foto 57), sobretot a la part final, on es va haver de picar amb el martell elèctric (Fotos 58 i 60). Ambdós estrats han estat descrits anteriorment (Fotos 55 i 56).

Entre l'estrat 1 i l'estrat 2 aparegueren dos serveis antics: una canonada d'aigua que ja no estava en ús i que es va desmuntar, i un cable antic d'electricitat que encara es trobava en funcionament (Foto 61 i 62). Com a conseqüència de la troballa d'aquest cable, la rasa es desvia i es passa a fer paral·lela a aquest (Foto 63).

Finalment, a 11 m del final de la rasa (part de baix) van aparèixer restes d'un sistema de clavegueram antic en desús (Fotos 64-66).

5.3. LOT 3

Els treballs es van desenvolupar a la part sud del Park Güell, fora dels seus límits, a la vessant sud del turó de les Menes, també anomenat de les tres creus. La zona, delimitada

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

per l'Avinguda del Coll del Portell i els límits del parc, es trobava abandonada, amb nombrosos arbres, arbustos i plantes que han crescut lliurement ocupant tot l'espai.

Així doncs, i per tal de dur a terme l'adequació de la zona per a millorar l'accés al Park Güell des de la Baixada de la Glòria i per millorar el mirador existent, amb la realització d'un nou enjardinat que miri cap a la Baixada de la Glòria i un camí d'accés a aquesta. Per a tals objectius es van dur a terme treballs de neteja, desbrossament de la vegetació i obertura d'una franja de 2,5m d'amplada per a la construcció del camí, a més de dues rases per a la col·locació de serveis, una al camí ja existent i una altre al camí de nova creació.

El desbrossament i tala d'arbres es dugué a terme amb serra mecànica i desbrossadora. Es podaren alguns arbres i arbustos, mentre que d'altres foren tallats i extrets (Fotos 1 a 6).

L'obertura de la franja per a la construcció d'un camí d'accés es realitzà primer, amb una petita màquina giratòria (Fotos 7 i 8), ja que a la zona inicial on s'havia de construir el camí, predominava l'aflorament de roca natural de tipus calcari (Fotos 9 i 10). Degut a la duresa del terreny, es canvià la petita màquina giratòria per una màquina giratòria de 6 tones (Foto 11). Durant aquests treballs únicament es documentaren dos estrats. El primer era un sediment dipositat sobre la roca natural. Es tracta d'un sediment orgànic de color marró fosc, de consistència flonja i amb restes d'arrels el qual, i una potència que variava segons la zona. Pel que fa al segon estrat, es tracta ja de la roca natural (Foto 12).

La cota màxima de rebaix no va superar els 50 cm respecte de la cota de superfície (Fotos 46 a 48).

Al llarg de tota la zona afectada per l'adequació i anterior a les tasques dels projecte, es detectaren restes d'estructures formades per un grup de murs de contenció (Fotos 13 i 14), restes d'escales (Fotos 15-16 i 28 a 35), dipòsits (Fotos 17 i 18) i les restes d'una barraca contemporània (Fotos 19 i 20). Al llarg de tot el procés de desbrossament i un cop finalitzat el mateix, no s'identificaren més estructures que les existents, de les quals hem fet esment amb anterioritat, i resten més visibles (Fotos 21 i 22). La construcció del camí no afectà cap de les estructures documentades (Fotos 23).

Totes aquestes estructures identificades, no només no quedaven afectades pels treballs de l'enjardinat, sinó que el projecte de l'adequació de l'entrada al parc contemplava la

conservació i consolidació d'aquestes estructures existents (murs de contenció i escales) i el seu aprofitament per a la construcció del mirador. Únicament hi ha dues estructures que quedaven afectades pels treballs, les quals són les restes de la barraca i les restes d'un parell d'escales de maons (Fotos 16 i 18 a 20).

Totes les estructures documentades pertanyen a un marc cronològic dins l'època contemporània. A més, cap de les estructures identificades tenia cap tipus de relació amb cap projecte o construcció de l'arquitecte Antoni Gaudí, per la qual cosa, no despertem cap interès arquitectònic. Tanmateix, si que podem intuir el sentit de la seva construcció. Les estructures determinades com a murs de contenció (murs UE 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008 i 1009) són murs de pedra seca, fets a partir de pedres mitjanes i grans, orientats en direcció sud-est nord-oest, d'un gruix d'uns 30 cm amb alçades entre 50 cm i 1,7 m que conserven totes les filades. Tant sols en dos casos, murs UE 1003 i 1005, el mur es troba rebentat en un punt en concret. Tots els murs formen petites terrasses que van ser construïdes per tal de suportar les terres del turó, ja que la forta pendent devia afavorir esllavissades de terres. Un fet que recolza aquesta hipòtesi és la nombrosa quantitat de figueres del moro (*Opuntia ficus-indica*) plantades a la zona als anys 50, ja que aquesta planta amb les seves arrels ajuda a contenir el terreny i així evitar els despreniments. (Fotos 23-29)

Les estructures determinades com a dipòsits corresponen a antics dipòsits d'aigua (murs UE1018, 1021 i 1022) utilitzats per a regar garrofers, els quals s'utilitzaven tant per alimentar el bestiar com per a combustible. Tots aquests garrofers van ser desforestats quan es van iniciar les obres del Park Güell a principis del segle XX (Fotos 36-38).

L'estructura determinada com a barraca (UE1019) és una construcció minera feta aprofitant les restes d'un antic dipòsit. Aquesta barraca es construeix a causa de l'activitat minera de la zona abans de l'adquisició de terres per part d'Eusebi Güell i de la construcció del Park Güell. El lloc anomenat avui dia com a turó de les Tres Creus es diu, en realitat, turó d'en Menes, topònim que relata la zona de mines d'aquest punt. Sota aquest, s'ubica la Cova de Gràcia, cova paleontològica on es va localitzar una tortuga fòssil durant les obres de construcció del Park Güell. Aquesta barraca fou enderrocada amb el corresponent seguiment arqueològic (Vegeu Fotos 39 a 41, 44 i 45).

5.4. LOT 4

Les tasques de control dels treballs efectuats al Lot 4 (Vial antic del Carmel – Camp de Futbol del Carmel), es van iniciar el dia 9 d'agost de 2017, amb l'avís previ per part de la direcció de les obres de l'inici dels treballs d'obertura en rasa per tal de substituir el col·lector existent. Aquestes actuacions tenien com a objectiu definir el sistema de drenatge d'aigües, xarxa de sanejament i el tancament perimetral i aeris del camp de futbol del CD Carmel.

Les tasques pel que fa a la nova instal·lació de la xarxa de sanejament i drenatge es va dur a terme mitjançant una màquina de grans dimensions tipus rasadora, la qual cosa dificultava la detecció de qualsevol tipus de resta arqueològica conservada de forma anticipada a l'obertura del terreny per part de la màquina, i les tasques de control es centraven en l'observació dels perfils creats per la màquina així com l'anàlisi de la terra extreta per la mateixa.

Així doncs l'actuació en aquest punt es va centrar únicament en l'observació i control visual de les rases efectuades per la màquina un cop obertes.

5.5. LOT 5

Les actuacions tenien com a objectiu la millora i posada en valor de la zona de la Font de Sant Salvador i els seus entorns, actualment amb un aspecte de degradació important. Les tasques s'han subdividit en dues Fases.

- Fase1.

Els treballs es van desenvolupar en els camins que hi ha al voltant de la Font de Sant Salvador d'Horta, des de l'entrada al parc, que hi ha al carrer del Torrent del Remei, just al costat de l'Institut Pere Bosch Gimpera, fins a l'entrada al Park Güell de Quatre Vents. El rebaix d'aquesta rasa es realitzà amb dues màquines excavadores giratòries.

En aquesta intervenció, a part de fer millores en l'adequació de la font de Sant Salvador d'Horta, també hi havia previst fer una rasa per a col·locar-hi un tub d'aigua, a més de millorar l'adequació dels camins en aquest punt del Park Güell, per a la seva millor conservació als efectes climatològics.

Zona d'intervenció del lot 5 al voltant de la font de Sant Salvador d'Horta

Àrea d'ampliació de la zona d'intervenció del Lot 5

En aquest sentit, es va realitzar el seguiment arqueològic durant la realització de la rasa per a la col·locació d'una nova canalització d'aigua. Aquesta rasa anava des de l'accés que hi ha al carrer del Torrent del Remei fins al capdamunt de la font de Sant Salvador. A més, en dos punts, aquesta rasa es bifurcava. Les dimensions de la rasa són de 40 cm d'amplada per 60 cm de profunditat, al llarg de tot el camí.

Plànol de la rasa realitzada al lot 5, amb els seus dos ramals

En iniciar les tasques de seguiment, els treballs d'obertura en rasa es trobaven iniciats. En aquest sentit, es va obrir un altre tram que començava al principi de les escales d'accés a la font de Sant Salvador, direcció nord oest cap a l'hort de l'avi (uns horts públics que hi ha en aquesta zona). Aquesta rasa es va realitzar al costat de l'actual pavimentació que hi ha al camí (la pavimentació la trobem des de l'entrada del carrer del Torrent del Remei fins a l'hort de l'Avi. A partir d'aquí, el camí està format per terra batuda).

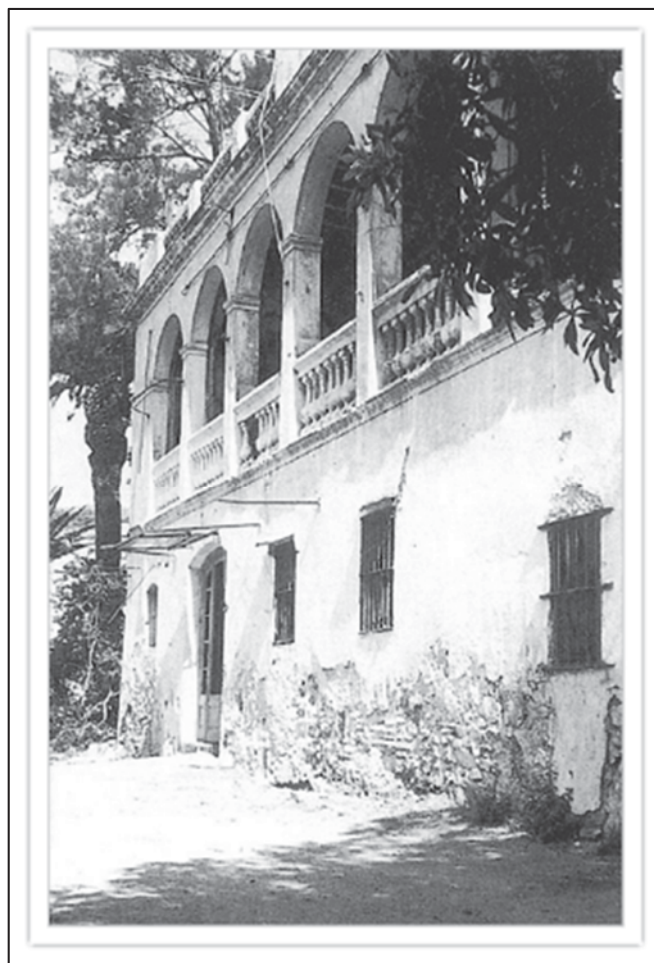
L'observació de les seccions i perfils de la rasa permeté constatar la manca de cap resta arqueològica que la travessés. De fet, només s'observaven diferents canalitzacions de plàstic, corresponents al transport d'aigua. També es van destapar algunes de les fonamentacions fetes amb formigó, de la reixa que limita la zona d'hortos públics coneguts com a hort de l'Avi.

El rebliment d'aquesta rasa estava format en la seva totalitat per terres d'aportació vegetal. En alguns punts, al fons de la rasa es documentaren algunes vetes de roca natural. (Fotos 1 - 2).

En blau àrea de tram de rasa on no s'ha pogut realitzar el seguiment arqueològic.

En arribar a la zona on hi ha situat l'actual àrea per gossos, l'estratigrafia va canviar, documentant un rebliment format per sauló premsat, segurament per adequar l'esplanada a la construcció de l'àrea per gossos, i per a l'anivellament del camí (UE 1000). La cronologia d'aquest estrat correspondria al segle XX, doncs cobria algunes de les canalitzacions de serveis d'aigua i d'electricitat d'ús actual per alguns serveis del parc. On hi ha l'actual àrea per Gossos, creiem que és on es trobaria ubicada l'antiga casa de Can Cargol, coneguda també com a Can Ventura.

Imatge de Can Cargol, coneguda també com Can Ventura (Foto: Jaume Guillem)

Una de les primeres hipòtesis per a creure que estem a la zona que hauria ocupat la masia, és el fet que l'esplanada és artificial, donat el rebaix generalitzat de la roca natural que aflora en aquesta zona. A més a més, encara es conserva la cantonada d'una antiga habitació corresponent a una antiga edificació. En aquest angle encara s'hi poden veure les rajoles vidriades que cobrien la paret.

En blau ubicació actual de l'àrea per a gossos, on, segurament, hi havia ubicada l'antiga casa de Can Cargol, coneguda també com a Can Ventura.

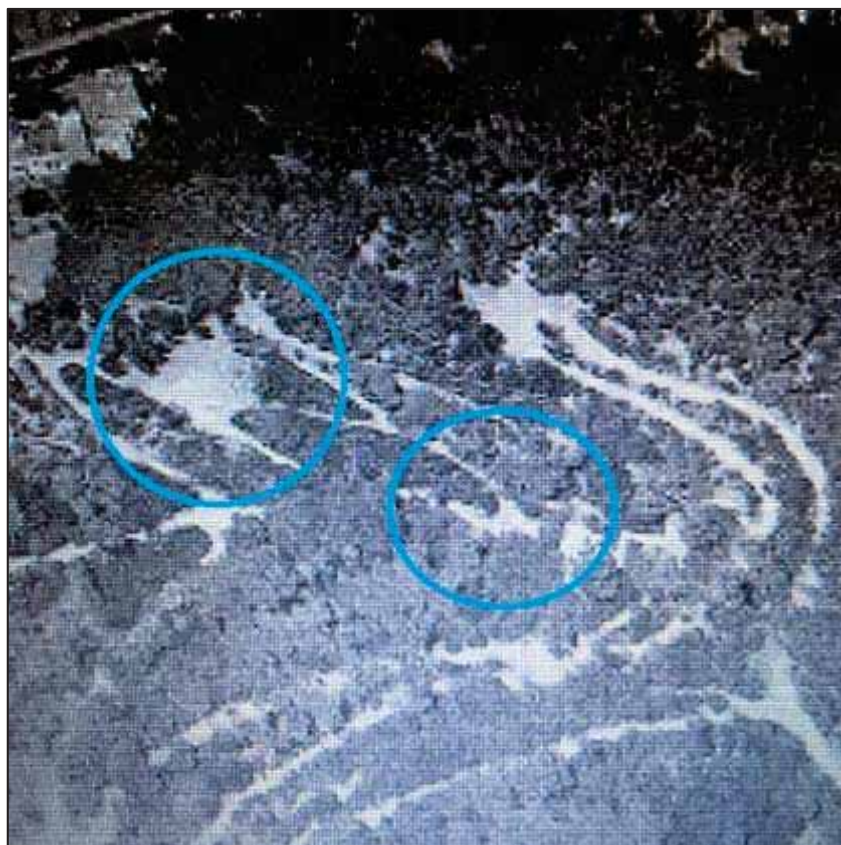
A més a més, realitzada la observació i anàlisi dels documents gràfics (ortofotos històriques) podem intuir la situació d'una antiga edificació en aquesta àrea:

Ortofoto de l'any 1946. Al cercle és on hi ha situada l'actual àrea per a gossos. Podem intuir, per les ombres, la presència d'una edificació (Fons ICGC)

Ortofoto de l'any 1956. En el cercle de l'esquerra, podem observar una possible edificació on actualment hi ha l'àrea per a gossos. En el cercle de la dreta, hi podem observar una altra edificació, construïda entre el 1946 i el 1956, que està situada per sobre de l'actual font de Sant Salvador. (Fons ICGC)

Ortofoto de l'any 1986. En aquesta imatge podem observar, en els cercles, que a les zones on el 1956 hi havia dues edificacions, aquestes ja no hi són. De fet, en el cercle de l'esquerra és on hi ha situat l'actual àrea per a gossos. (Fons ICGC)

A on hi ha situada l'actual entrada de l'àrea per a gossos, es va localitzar la presència d'una estructura (UE 2001) construïda amb pedres i maons lligats amb morter de calç blanca. No es va localitzar cap resta de ceràmica associada a aquesta estructura, però es relacionaria amb la pavimentació d'una de les cantonades de la casa de Can Cargol (Coneguda també com a Can Ventura), pertanyent a una cronologia corresponent al segle XIX – XX.

A l'est de l'estructura UE 2001, es va localitzar la presència de l'estructura UE 2002, corresponent a una canalització feta amb maons de 15x3 cm, lligats amb ciment. Aquesta estructura creuava la rasa realitzada amb una orientació sud – oest nord – est. No es va localitzar material associat a aquesta construcció, però per la morfologia i tècnica constructiva correspondria al segle XX. (Foto 3)

A l'est de l'àrea per a Gossos, la rasa per a col·locar-hi la canalització d'aigua presentava una bifurcació. Un dels ramals continuava en direcció est, per un camí que porta fins a la Font de Sant Salvador. Just al principi d'aquesta rasa es va poder observar l'estructura UE 2003, un mur format per pedres i maons, sense tenir una fonamentació potent. No es localitzaren restes materials associades, la qual cosa ens fa pensar que estaria relacionada amb una construcció adjacent a la masia que hi havia situada on actualment hi ha ubicada l'àrea per a gossos (Foto 4).

Tal i com s'ha esmentat amb anterioritat, al final de l'àrea per a gossos, la rasa es bifurcava. Hi havia una rasa on va aparèixer l'estructura UE 2003, la qual continuava fins a la font de Sant Salvador. En aquesta rasa s'observava, al tram final, l'aparició d'un estrat de runa format per restes de maons lligats amb morter de calç blanc i pedres (UE 2005). Entenem que aquesta runa correspondria a l'enderroc de la casa que hi havia situada a l'àrea per a gossos, i que hauria estat utilitzada per a aplanar el camí fins a la font (Foto 5-6)

A la rasa que continuava en direcció nord-oest, es va localitzar l'estructura UE 2006, la qual continuava més enllà dels límits de la rasa. Es tracta d'una estructura formada per pedres i maons lligats amb morter de calç blanc. Aquesta estructura estaria relacionada amb l'estructura UE 2001, la qual correspondria a la fonamentació d'una altra de les cantonades d'una antiga construcció que estava situada a l'àrea per a Gossos. Igual que l'estructura UE 2001, la potència d'aquesta estructura és de 20cm, i tot i no localitzar restes ceràmiques relacionades amb aquesta estructura, donada la seva tècnica constructiva, correspondria als segles XIX – XX. (Foto 7)

El dia 10 d'agost es va ampliar el conjunt de maquinària per a realitzar les tasques, amb una segona màquina excavadora giratòria. En aquest cas, una de les màquines excavadores giratòries va continuar amb el rebaix de la rasa direcció nord-est, per arribar al capdamunt de la font de Sant Salvador. Durant aquestes actuacions no es documentà la presència de cap tipus de resta arqueològica., i el rebliment de la rasa estava format per un anivellament de sauló barrejat amb calç blanca que tenia una profunditat variable, amb una potència màxima de 20cm, i una mínima de de 10cm. Al llarg d'aquest anivellament es localitzaren diversos serveis urbans, com cables de llum per als diferents

fanals que hi ha ubicats al llarg del camí. Per sota es documentà un rebliment natural, on en molts casos es localitzava la presència de la roca natural. (Foto 8-9).

Simultàniament a les tasques d'obertura en rasa abans esmentades, en un altre indret es realitzaren les tasques de desmuntatge del formigó armat que es trobava al camí d'entrada del carrer Torrent del Remei, fins a les escales que porten a la font de Sant Salvador, per a realitzar una altra obertura en rasa contemplada dins el projecte d'obres. El rebliment de la rasa estava format per terreny natural on fins i tot, es va trobar una beta de roca natural. (Fotos 10 a 12)

- Fase 2

A continuació es dugueren a terme els treballs de control arqueològic del desmuntatge de les escales antigues per procedir a rebaixar el terreny que ocupaven uns 50cm. Es rebaixà el terreny vegetal de color marró fosc, tot donant pendent a la zona. En algun punt en concret aflorava la roca natural. (Fotos 13 a 15).

A la zona del Forat del vent el terreny es rebaixaren uns 15cm per donar pendent al camí, deixant més alçada al centre i més fondària als costats. Després es rebaixaren dues rases a banda i banda, d'uns 10cm de profunditat per 25cm d'amplada, per tal de construir dues canalitzacions per evacuar aigües. Es va extreure una primera capa d'un 5cm de terra vermellosa artificial, i sota d'aquesta es va trobar el terreny vegetal de color marró fosc (Fotos 16 - 17).

A la confluència del camí del Forat del Vent amb el camí de darrere el parc (la continuació de l'avinguda del Coll del Portell), es va fer una rasa de 40 cm de profunditat i 50 cm d'amplada per tal de construir una canalització que recollís l'aigua de les anteriors i la traslladés a les ja existents. (Foto 18).

Es referen els camins de dalt i sota l'escala condicionada. Es rebaixaren 15cm i la terra estreta es col·locà a l'altre costat per tal de donar pendent al camí i que l'aigua es dirigís a les canalitzacions. (Fotos 20 a 23)

Aquí també es va extreure una primera capa d'un 5 cm de terra artificial, i sota aquesta es trobà el terreny vegetal de color marró fosc.

A l'extrem nord i sud del camí (continuació de l'avinguda del Coll del Portell) es realitzaren dues rases per tal de construir dos desaigües que recollissin l'aigua de les canalitzacions. Es realitzaren, doncs, dues rases de 0,80 m d'amplada, 1m de profunditat i 20 m de llarg.

S'extreí una primera capa d'un 5 cm de terra artificial, que cobria el terreny vegetal de color marró fosc. En alguns punts aflorava la roca natural, sobretot a la rasa nord.

5.6. LOT 6

Els treballs es van desenvolupar al camí de la Pressió del Park Güell, a l'itinerari de la biodiversitat, dins les tasques de millora visual d'aquest camí amb la construcció de dos murs de pedra a banda i banda del mateix. Al mateix temps, també es va aprofitar per modificar i millorar el sistema d'evacuació d'aigües pluvials amb la construcció, al centre del camí, d'una canalització que anava des de la meitat del mateix fins al seu final al passeig de les Palmeres.

Tant per a la construcció dels murs com de la canalització s'establia la realització de tres rases, dues per a la construcció de la fonamentació dels murs de pedra i una tercera per la col·locació de la canalització, dutes a terme per una màquina giratòria de petit tonatge. Els treballs van començar el 26 de març, amb el seguiment de la primera rasa per a la construcció del fonament del mur de pedra a la part oest del camí. Les tasques d'obertura en rasa es trobaven iniciades amb anterioritat al control arqueològic, i tant sols es va fer seguiment arqueològic de l'últim terç d'aquesta. Aquestes tasques es van finalitzar el dia 27. (Fotos 1 a 5).

Del 19 d'abril al 9 de maig, es va realitzar el seguiment de la segona rasa, situada al costat est del camí, per a la construcció del fonament del segon mur. Cal destacar la troballa de part d'un trencadís original d'Antoni Gaudí, i d'alguns fragments del mateix, descontextualitzats i concentrats a la part central de la rasa, al llarg d'uns 15m. (Fotos 6 a 10).

Aquestes dues rases tenien 1m d'amplada, una profunditat d'uns 0,50 m, i la llargada de tot el camí.

El 10 de maig es va començar a extreure el paviment de terra de tot el camí per tal de poder instal·lar el nou sistema d'evacuació d'aigües pluvials. Durant l'extracció del paviment es detectà que en una part del camí ja s'havien estat instal·lats serveis d'aigua i electricitat, però aquests ocupaven una petita part del projecte. Un cop extret el paviment es començà a realitzar la rasa i cinc arquetes. A mesura que s'anava obrint la rasa, s'anaven col·locant els tubs i construint les arquetes, per la qual cosa no hi ha documentació fotogràfica general on aparegui la rasa sencera. (Fotos 11 a 20).

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

Aquesta rasa tenia 1 m d'amplada, 1,20 m de profunditat i tota la llargada del camí fins a connectar la canalització del camí amb la canalització principal d'evacuació del parc, situada al camí de les Palmeres.

Les diferents arquetes realitzades tenien una amplada i llargada d'1,20 m i una profunditat d' 1,50 m, excepte l'arqueta final (feta per connectar la canalització del camí amb la canalització principal), que feia 2 m d'amplada i llargada i 1,60 m de profunditat. Altra vegada, a la part central del camí, i al llarg d'uns 15m, es trobaren diferents parts i fragments de trencadís original d'Antoni Gaudí. En aquest cas, en major quantitat però també sense estar *in situ*, ja que tant l'amplada com la profunditat d'aquesta rasa eren més grans¹¹. (Fotos 21 a 23).

En totes les rases, el primer estrat documentat fou una capa de terra aportada i premsada, d'uns 10 cm de gruix, que feia la funció de paviment. Sota aquesta capa trobarem un nivell de composició orgànica i vegetal, de color vermellós, amb una potència d'entre 0,25 m i 1,50 m. Sota d'aquest, en certs punts (on la potència del terreny vegetal és més petita), apareixia ja la roca natural.

5.7. LOT 7

Arran de les obres de millora de la Plaça de la Natura al Park Güell, amb l'objectiu de definir la reparació de la impermeabilització i la recollida d'aigües de la Plaça de la Natura, i tenint en compte que no es podien modificar les pendents ni els materials, es va dur a terme un control arqueològic.

Les tasques requerien l'excavació del terreny en alguns indrets sustentats pels pilars de la sala hipòstila, terrenys adjacents i la realització d'algunes arquetes.

Al llarg d'aquestes actuacions es van documentar les restes d'una estructura de grans dimensions, concretament d'una mina d'aigua que està perfectament documentada tant a nivell fotogràfic com de planimetria en 3D, per la societat Barcelona Cicle de l'Aigua SA de l'Ajuntament de Barcelona. A nivell arqueològic no aportava cap altra dada que ens

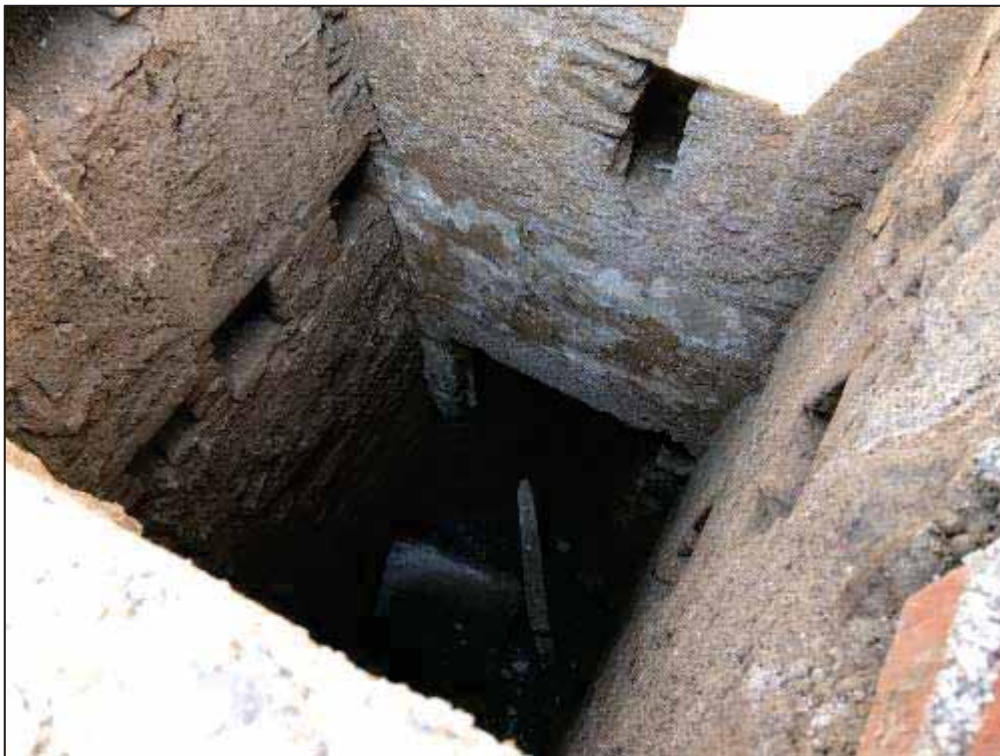
¹¹ Tots els fragments de trencadís documentats han estat guardats a un magatzem del parc anomenat "la cova" (ja que literalment és una cova, que es troba al passeig de les Palmeres). En aquest magatzem hi ha altres fragments de trencadís que els treballadors de l'empresa han trobat fent obres a altres zones del parc, com també fragments de diferents rajoles de colors i composicions diferents. Aquests fragments de rajoles s'utilitzen per crear reproduccions per a arreglar desperfectes de les arquitectures d'en Gaudí. Fotos 24-30.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017- Desembre 2018.

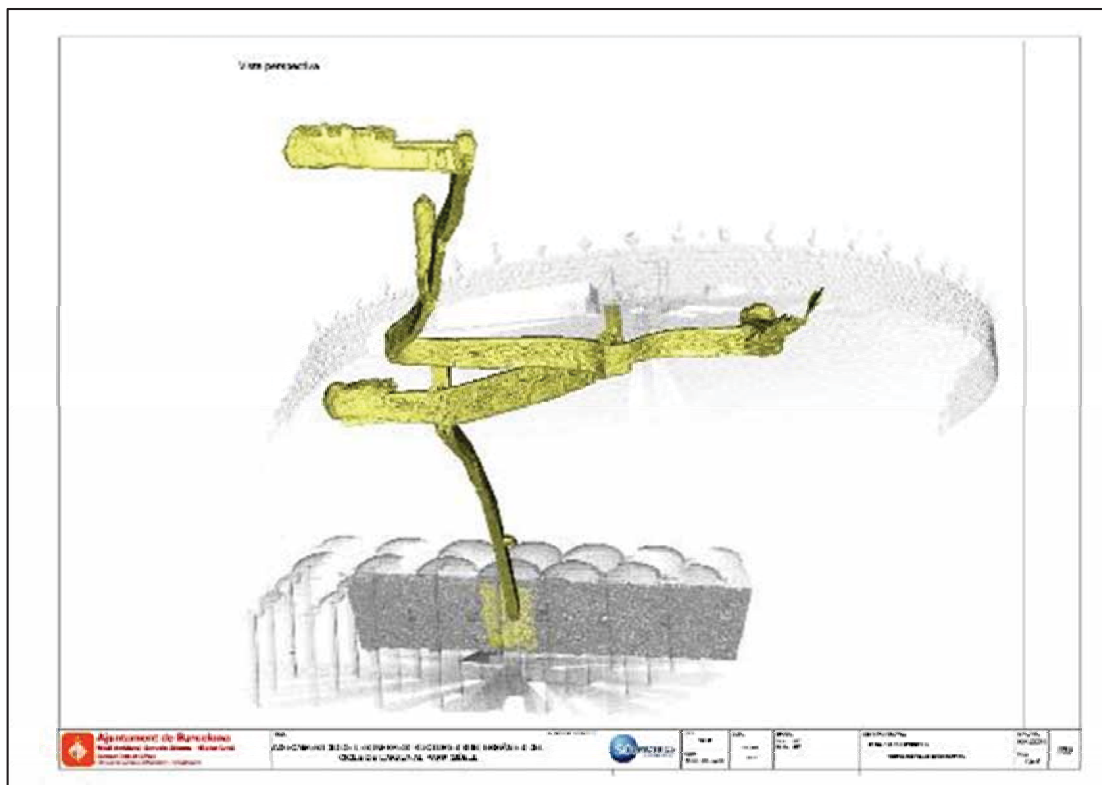
permetés treballar amb possibles estructures anteriors. Tampoc es detectà cap indicati a la plaça d'altres possibles estructures amb interès arqueològic.

En blau accés a la galeria.

Vista de les parets que conformen la galeria.

Plànol 3D del traçat complet de les galeries de la mina.

5.8. LOT 8

Projecte d'adequació accés a la Font de la Sarda i cisterna, restauració del viaducte de baix, reforç de baranes i bancs i reparació del sostres de la Sala Hipòstila.

Aquest projecte va consistir en la millora dels diversos elements urbans constructius sense haver realitzat cap intervenció en el subsòl.

5.9. LOT 9

Els treballs consistien en fer el seguiment de l'excavació de 26 cales o obertures destinades a la construcció de noves fonamentacions o daus de formigó per a un nou sistema de cartells i/o fites informatives de senyalització del Park Güell (Fotos 10 i 11). Es tracta de petits sondejors d'uns 50 cm de llargada, 25 cm d'amplada i 45cm de profunditat. Un cop fets eren reomplerts de formigó i d'una base metàl·lica.

Les 26 cales de fonamentació es van fer dins el parc, al llarg de 5 itineraris diferents, tots ells realitzats al costat de camins, jardineres o parcs de recent construcció.

Als itineraris A, B i C, corresponents a la zona monumental del parc i al seu voltant immediat, s'hi van excavar 13 cales, totes realitzades al costat dels camins o jardineres,

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

terrasses actuals (zona pícnic) o sobre “paviment” de terra premsada (parc de gronxadors infantils i passeig de les palmeres). En el cas de les jardineres s’extreia terreny natural orgànic, aportat de manera antròpica per la vegetació del parc. En els clots realitzats sobre terra premsada s’extreia la mateixa terra (Fotos 1-6).

Als itineraris D i E, situats al coll de les Tres Creus i a la part nord del parc (forat del vent), ambdós situats a la part més alta de la muntanya, s’hi realitzaren també 13 cales, situades també al costat de camins o parcs. A diferència dels casos anteriors, un cop retirada una primera capa de terra vegetal aportada (jardineres) o terra premsada (parcs) d’uns 15cm, es localitzà la presència del terreny natural format per la roca natural de la muntanya (Fotos 7-9).

6. CONCLUSIONS

6.1. LOT 1

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

Les causes de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, són fruit de la situació en què es van dur a terme les actuacions de les obres, realitzant el control arqueològic com a inspecció visual de l'estat de les obres, iniciades amb anterioritat al control, i un cop constatada la finalització de les diferents tasques de rebaix del terreny. Aquesta situació feia gairebé impossible poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica, així com la presència de diferents serveis urbans (elèctrics, aigua, gas, clavegueram...).

Els treballs de moviment de terres van ser molt escassos, amb una cota màxima assolida de poc més d'uns 20-40 cm respecte la cota de superfície, dificultant molt la possibilitat d'aparició de restes arqueològiques conservades. La inspecció de l'estat dels rebaixos finalitzats no presenta evidències de la presència de cap tipus de resta, ni la possible afectació de les mateixes per part de les obres, donada de la cota màxima assolida pels rebaixos esmentats.

6.2. LOT 2

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

La causa de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, i que més ha condicionat el volum de dades obtingut en aquest espai, ha estat la cota necessària assolida per a la instal·lació dels diversos serveis, donat que gairebé no s'extreia un volum prou elevat de terres com per poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica.

Aquesta situació feia gairebé impossible poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, així com la presència de diferents serveis urbans (elèctrics, aigua, gas, clavegueram...), dificultant molt la possibilitat d'aparició de restes arqueològiques conservades.

Les causes de l'absència de restes o materials arqueològics, són motivades per la cota màxima assolida per l'obra, uns 50 cm per sota de la cota de superfície o carrer per a la fase 1 i aproximadament 1 m per a la fase 2, a més de la presència de diferents serveis

urbans (elèctrics, aigua, gas, clavegueram...), i d'un rebliment de runa contemporani al tram comprès entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll. Aquest tram queda emmarcat dins l'àrea de construcció d'un edifici de nova edificació (núm. 17 i 15-15B de la Baixada de la Glòria), i tot el rebliment de la rasa correspon a les restes de runa i material constructiu abocats en aquest espai durant les tasques de construcció del mateix.

Tots aquests factors, han impedit documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.3. LOT 3

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat positius.

Els resultats d'aquesta intervenció aporten algunes dades en relació de l'ús d'aquesta zona abans de l'adquisició de terres per a la construcció del Park Güell. Així doncs, s'han localitzat restes constructives de murs de contenció de terres, dipòsits d'aigua i restes d'una barraca minera, que responen a tres necessitats diferents:

Restes de constructives de murs de contenció de terres (UE 1003-1004-1005-1007-1008-1009-1020-1026): construïts per tal de contenir les terres de la vessant del turó de les Tres Creus o turó d'en Menes, ja que la forta pendent afavoreix els desprendiments de terres.

Restes constructives de dipòsits d'aigua (UE 1018-1019-1021-1022) : construïts per emmagatzemar i regar garrofers, arbres que ja han estat desforestats, que s'utilitzaven per alimentar el bestiar i com a material combustible.

Restes d'una barraca (UE 1023) :construïda aprofitant un antic dipòsit d'aigua, relacionada amb l'activitat minera de la zona abans de l'adquisició de terres per a la construcció del Park Güell.

Finalment s'ha documentat diversos murs (UE 1006-1017), escales (UE 1010, 1011, 1013, 1014, 1015, 1016), i un pou (UE 1024), tots de funcionalitat indeterminada.

Així doncs, tal i com s'ha pogut veure, tot i l'expectativa arqueològica d'aquesta zona tant sols s'han documentat estructures d'època contemporània que mostren l'ús d'aquesta vessant del turó d'en Menes abans de l'adquisició de terres feta per a la construcció del Park Güell.

6.4. LOT 4

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

Les causes d'aquesta absència venen motivades pel tipus d'actuació i maquinària emprades per l'obra per a la instal·lació dels serveis, la qual cosa dificulta el control arqueològic reduint-lo a una observació *a posteriori* de les tasques de realització de les rases dutes a terme per la maquinària.

Aquestes actuacions es dugueren a terme majoritàriament mitjançant una màquina de grans dimensions tipus rasadora, la qual cosa dificultava la detecció de qualsevol tipus de resta arqueològica conservada de forma anticipada a l'obertura del terreny per part de la màquina, i les tasques de control es centraren en l'observació dels perfils creats per la màquina així com l'anàlisi de la terra extreta per la mateixa.

Aquesta situació feu gairebé impossible poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica, així com la presència de diferents serveis urbans (elèctrics, aigua, gas, clavegueram...), dificultant també molt la possibilitat d'aparició de restes arqueològiques conservades.

Així mateix, la presència del terreny geològic a pocs centímetres de la superfície, reduïa també la possibilitat de documentar restes arqueològiques construïdes deixant com a única possibilitat la presència de retalls o sitges que afectessin el terreny geològic, la qual cosa no es va produir un cop dut a terme l'anàlisi visual dels perfils de les rases efectuades.

Pel que fa a les possibles restes de la construcció del mas de Can Xiro, principal objectiu del control arqueològic, no es detectà cap element pertanyent a la construcció que donés indicis de la preservació d'algun dels elements constructius pertanyents al mas, en els espais on es va dur a terme el control.

Tots aquests factors, van impedir documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.5. LOT 5

– Fase1

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat positius.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

S'han pogut localitzar estructures corresponents a tres tipus diferents, formades per murs de pedres lligades amb morter de calç blanc (UE1001-1003-1006), la ruta o paviment (UE1005), i la canalització (UE1002).

L'estructura UE 1001 és un mur de planta triangular, la qual podria correspondre a l'angle o cantonada d'una antiga construcció situada a l'actual àrea per a gossos, segurament relacionada amb l'antiga casa o mas de Can Cargol o Can Ventura, enderrocada el 1980. Relacionada amb la mateixa es localitzen els murs UE1003 i 1006.

Per tant, a la zona on hi ha l'actual àrea per a Gossos, just a l'est de l'hort de l'avi, es documenta la presència d'una antiga edificació. Les restes localitzades podrien correspondre a l'antiga casa de Can Cargol, coneguda també com a Can Ventura, una casa que estava situada als voltants de la Font de Sant Salvador. Proposem aquesta hipòtesi un cop consultades les fonts gràfiques pertanyents a diferents ortofotos antigues, i en les que hem pogut comprovar que la única construcció al voltant de la font de Sant Salvador, estava situada on actualment hi ha l'àrea per a gossos.

A part de les restes localitzades, no s'ha documentat cap altre tipus de resta arqueològica al llarg de les rases realitzades. De fet, s'ha pogut observar com, fora de l'àrea per a gossos, i al costat mateix de la font de Sant Salvador, el rebliment trobat a les rases corresponia a terreny vegetal (format per la vegetació que hi ha en aquesta zona), o terreny natural format per la roca que conforma el turó del Park Güell.

– Fase2

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

La causa de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, i que més ha condicionat el volum de dades obtingut en aquest espai, ha estat la cota necessària assolida per a la instal·lació dels diversos serveis, donat que gairebé no s'extreia un volum prou elevat de terres com per poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica.

Tots aquests factors, han impedit documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.6. LOT 6

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

La causa de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, i que més ha condicionat el volum de dades obtingut en aquest espai, ha estat la cota necessària assolida per a la instal·lació dels diversos serveis, donat que gairebé no s'extreia un volum prou elevat de terres com per poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica.

Aquesta situació feia gairebé impossible poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, així com també la presència de diferents serveis urbans (elèctrics, aigua, gas, clavegueram...), dificultant molt la possibilitat d'aparició de restes arqueològiques conservades.

Únicament cal destacar la troballa de fragments de rajoles o trencadís, contemporanis a l'obra de l'arquitecte Gaudí, en una zona concreta del camí. Aquests fragments, originals, són trossos descartats o trencats del moment de la creació del parc. Amb la curvatura que tenen alguns, i segons consulta prèvia a la restauradora del parc, semblen pertànyer a fragments que devien ser emprats per a formar part de la sala hipòstila. A més, també donen informació sobre el suport on eren enganxades les ceràmiques, bé sobre morter bé sobre maons.

Més enllà d'aquest detall, el camí no conté cap resta arqueològica, i a més, hi ha zones les quals ja han estat afectades amb anterioritat a causa de la instal·lació de serveis d'aigua i electricitat per al reg automàtic del parc.

Tots aquests factors han impedit documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.7. LOT 7

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatius.

La causa de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, i que més ha condicionat el volum de dades obtingut en aquest espai, ha estat la cota necessària assolida per a la instal·lació dels diversos serveis, donat que gairebé no s'extreia un volum prou elevat de terres com per poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

Destacar únicament la constatació de l'existència d'un accés, situat a la plaça de la Natura, corresponent a una gran mina d'aigua, coneguda ja amb anterioritat i ben documentada (es té constància documental de la realització de plànols tridimensionals de la mateixa) construïda durant les obres del Park Güell i que té accés a la cisterna de la Plaça Hipòstila.

Tots aquests factors, han impedit documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.9. LOT 9

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat negatiu.

La causa de l'absència de qualsevol tipus de resta i/o material arqueològic, i que més ha condicionat el volum de dades obtingut en aquest espai, ha estat la cota necessària assolida per a la instal·lació dels diversos serveis, donat que gairebé no s'extreia un volum prou elevat de terres com per poder detectar una quantitat prou rellevant d'estructures o restes, que reflectissin una activitat antròpica.

Donada la mínima entitat de les actuacions, no es pot descartar que en d'altres rebaixos o actuacions de terres propers a la zona es puguin documentar la presència de restes arqueològiques conservades.

Tots aquests factors, han impedit documentar cap tipus de resta ni de material arqueològic.

6.10. CONCLUSIONS GENERALS

Els resultats del control arqueològic de les tasques corresponents a aquest espai han estat **POSITIUS**.

Gran part de les estructures documentades formen part d'elements constructius d'època contemporània, documentats únicament als àmbits d'actuació corresponents als Lots 3 i 5, juntament amb l'accés a la mina ja coneguda del Lot7.

Majoritàriament es tracta de restes de murs, de morfologia constructiva variable, corresponents a murs de contenció i dipòsits pel que fa al Lot 3 i restes de murs relacionats amb la possible ubicació del mas o casa de Can Cargol també anomenat de Can Ventura, en el cas del Lot5, totes elles de cronologia contemporània.

Memòria de la intervenció arqueològica al Park Güell (Barcelona) Codi 082/17. Juliol 2017-Desembre 2018.

Donat el gran volum d'actuacions realitzades, la gran extensió de l'àmbit on s'han realitzat les actuacions i les cotes assolides a les diferents actuacions, les dades obtingudes han estat escasses, fruit de la poca profunditat assolida, així com de la presència de diferents serveis els quals fan palesa la gran quantitat d'intervencions i actuacions realitzades a la zona del Park Güell al llarg del temps.

Tanmateix, les característiques de les actuacions realitzades, de caràcter molt localitzat i parcial, i sobretot la cota màxima assolida esmentada recurrentment amb anterioritat, no permeten descartar totalment la possible presència d'estructures i/o materials arqueològics conservats a la zona del Park Güell. No obstant la presència del terreny geològic en alguns dels casos fa molt poc probable aquesta possibilitat.

7. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

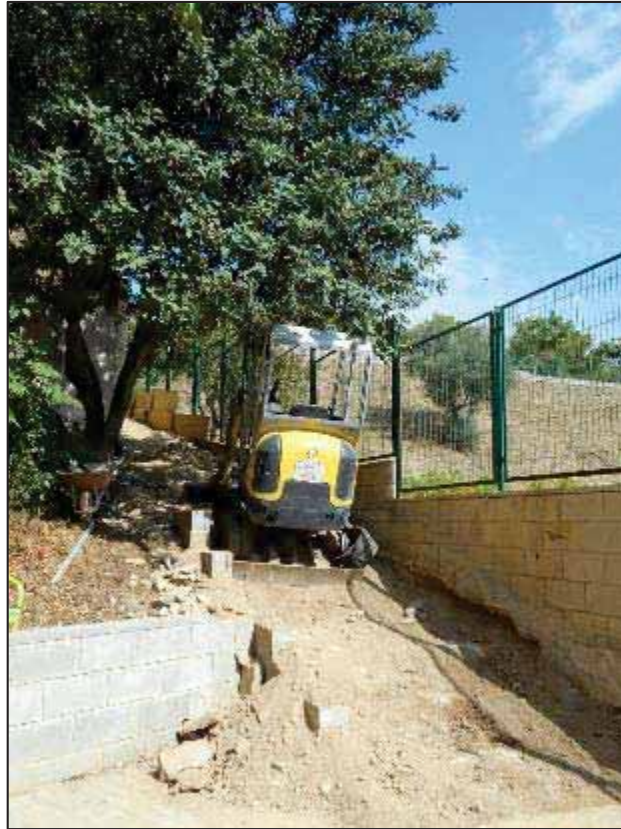
7.1. LOT 1.

1. Vista general del Lot1: Escales Pompeu Fabra.

2. Treballs finals d'anivellament de terres a les escales Pompeu Fabra, previs al control arqueològic.

3. Màquina realitzant els treballs finals de rebaix, previs al control arqueològic.

4. Operaris realitzant l'anivellament del terreny.

5. Tram final de les escales Pompeu Fabra finalitzat.

7.2. LOT 2.

1. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el carrer del Repartidor i passatge d'Espíria, anteriors al control.

2. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el carrer del Repartidor i passatge d'Espíria, anteriors al control.

3. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el carrer del Repartidor i passatge d'Espíria, anteriors al control.

4. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el carrer Repartidor i passatge d'Espíria, anteriors al control.

5. Treballs d'obertura en rasa del creuament al passatge d'Espíria.

6. Treballs d'obertura en rasa del creuament al passatge d'Espíria.

7. Treballs d'obertura en rasa del creuament al passatge d'Espíria.

8. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i
el carrer de la Mare de Déu del Coll.

9. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

10. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

11. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

12. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

13. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

14. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

15. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

16. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

17. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

18. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

19. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

20. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, entre el passatge d'Espíria i el carrer de la Mare de Déu del Coll.

21. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, a la cantonada del carrer de
la Mare de Déu del Coll.

22. Treballs d'obertura en rasa a la Baixada de la Glòria, a la cantonada del carrer de
la Mare de Déu del Coll.

23. Tram de rasa entre el carrer del Repartidor i el carrer de Verdi.

24. Tram de rasa a la cantonada del carrer de Verdi i la Baixada de la Glòria 39A.

25. Tram de rasa entre el carrer del Repartidor i el carrer de Verdi.

26. Tram de rasa entre el carrer del Repartidor i el carrer de Verdi.

27. Tram de rasa entre el carrer del Repartidor i el carrer de Verdi.

28. Treballs de soterrament de línia telefònica a la cantonada nord-oest del carrer
de Verdi.

29. Treballs de soterrament de línia telefònica a la cantonada nord-oest del carrer de Verdi.

30. Tram de rasa al carrer de Verdi.

31. Tram de rasa al carrer de Verdi i arqueta.

32. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

33. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

34. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

35. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

36. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

37. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

38. Treballs d'obertura en rasa al carrer de Sostres.

39. Obertura en rasa en calçada al carrer de Sostres.

40. Tram de rasa al creuament del carrer de Sostres.

41. Obertura en rasa en calçada al carrer de Sostres.

42. Tram de rasa al creuament del carrer de Sostres.

43. Obertura en rasa en calçada al carrer de Sostres.

44. Tram de rasa al carrer de Sostres finalitzat.

45. Perfil estratigràfic a la zona del creuament en calçada del carrer de Sostres.

46. Baixada de la Glòria

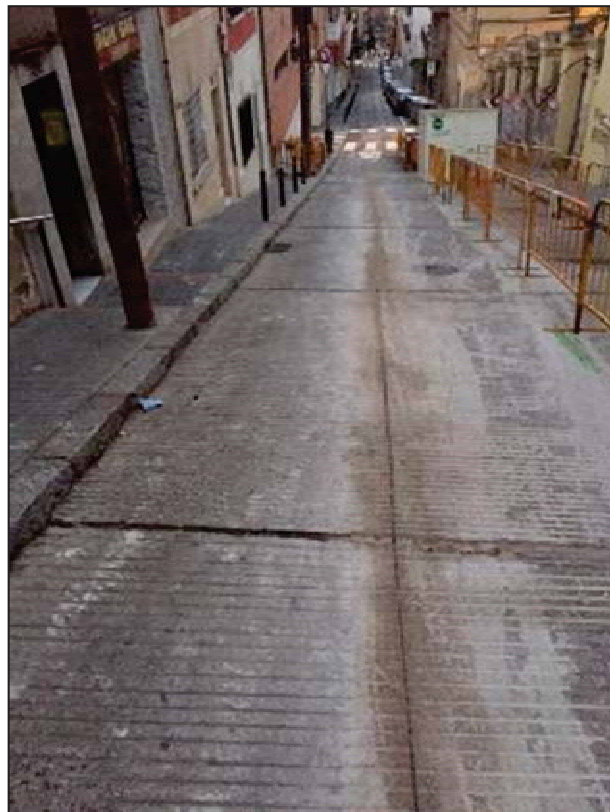
47. Realització de la cala

48. Cala acabada de rebaixar. Al fons, la continuació dels cables aeris que ja estaven soterrats.

49. Retall fet al carrer per extreure el paviment i poder realitzar la rasa.

50. Retall fet al carrer per extreure el paviment i poder realitzar la rasa.

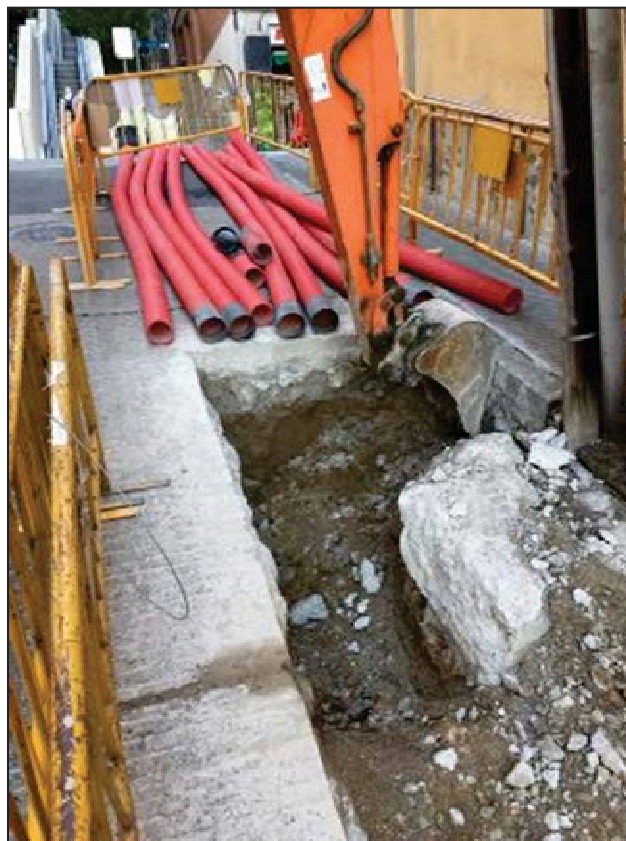
51. Màquina giratòria de petit tonatge picant el ciment del carrer.

52. Rasa amb el paviment del carrer estret vista des de baix (de cara al Park Güell).

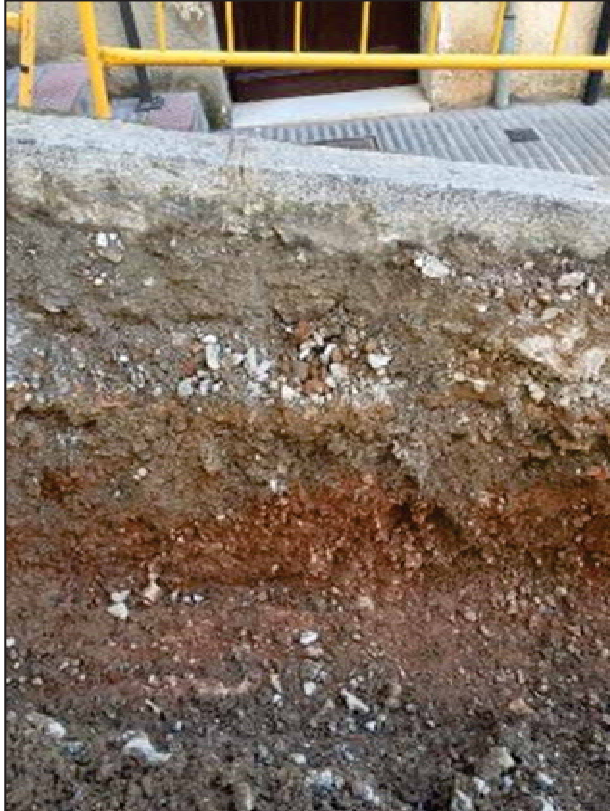
53. Rasa amb el paviment extret vista des de dalt (d'esquenes al Park Güell)

54. Rebaix de la rasa. Extracció del primer estrat, estrat de sauló i runa.

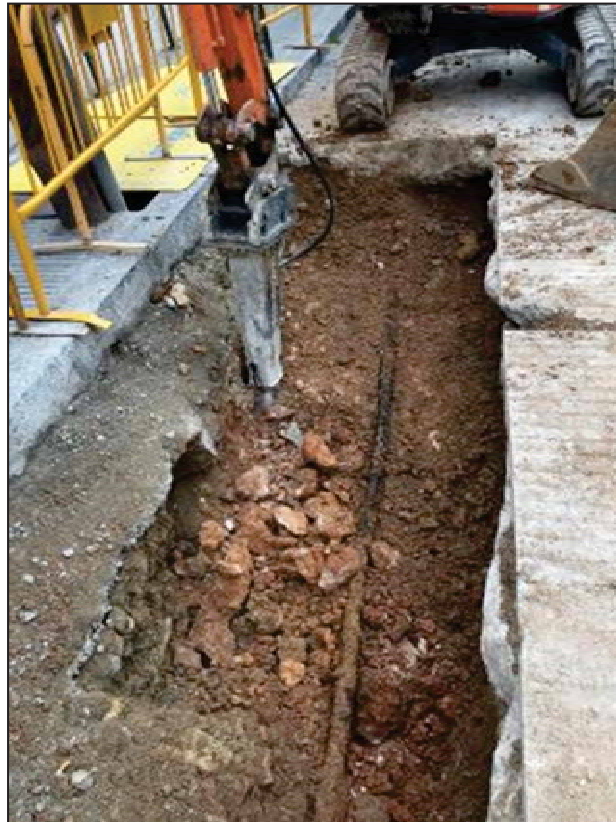
55. Perfil de la rasa.

56. Perfil de la rasa.

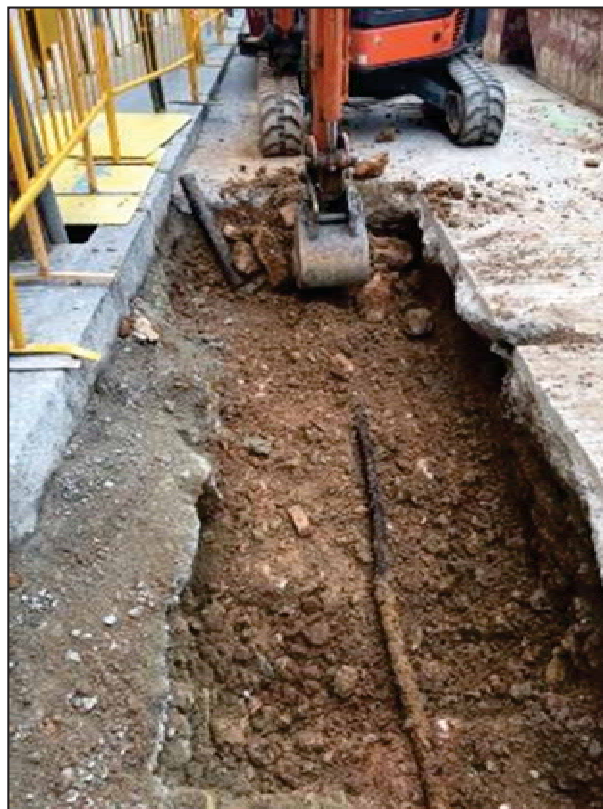
57. Tram de la rasa on es troba la roca natural

58. Tram final de la rasa, on s'ha hagut de picar la roca natural

59. Tram final de la rasa, on s'ha hagut de picar la roca natural

60. Tram final de la rasa, on s'ha hagut de picar la roca natural. Aquí podem veure el cable elèctric.

61. Tram on han aparegut els dos serveis trobats. El superior, un tub d'aigua en desús, l'inferior un cable elèctric encara en ús.

62. Protecció del cable elèctric. El tub d'aigua ja ha estat extret.

63. Desviament de la rasa per no passar per sobre del tub.

64. Restes de clavegueram contemporani en desús.

65. Restes de clavegueram contemporani en desús.

66. Restes de clavegueram contemporani en desús.

67. Rasa acabada i amb la majoria de tubs presentats.

7.3. LOT 3.

1. Poda d'arbustos i arbres.

2. Tala de branques, arbustos i arbres amb serra mecànica.

3. Desbrossament de la zona amb màquina desbrossadora.

4. Arrencament de soques amb xapo.

5. Tala d'arbustos i arbres amb serra mecànica.

6. Tala d'arbres amb serra mecànica.

7. Màquina giratòria de poc tonatge.

8. Màquina giratòria de poc tonatge picant la roca natural

9. Zona de construcció del camí, on aflora la roca natural.

10. Zona de construcció del camí, on aflora la roca natural.

11. Màquina giratòria de 5 tones

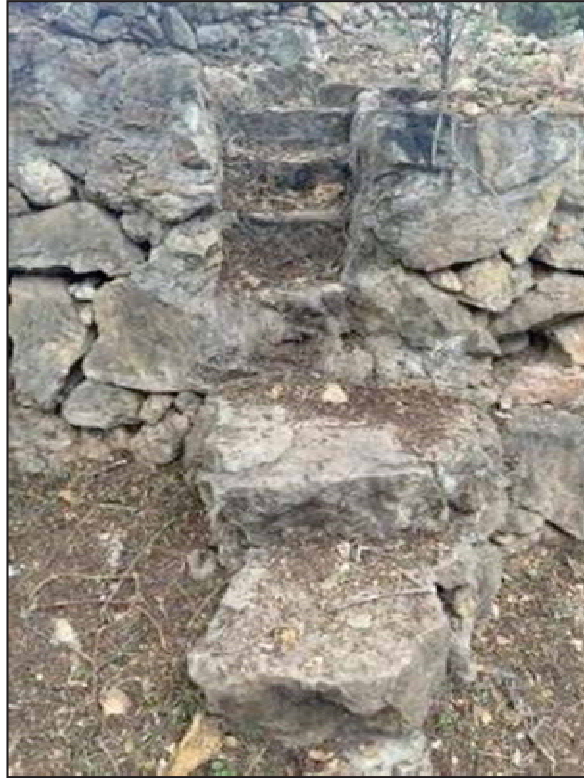
12. Roca natural amb uns 20 cm de sediment a sobre.

13. Murs de contenció de terres.

14. Murs de contenció de terres.

15. Escala de pedra.

16. Escala de maons.

17. Dipòsit d'aigua.

18. Dipòsit d'aigua ple de runa.

19. Restes de la barraca minera.

20. Restes del paviment de la barraca minera.

21. Vista general al mig de la zona abans del desbrossat.

22. Vista general al mig de la zona després del desbrossat.

23. Camí passant entre els murs UE 1003 i UE 1004.

24. Murs de contenció. Al davant el mur UE 1003 i darrera el mur UE1004.

25. Murs de contenció UE 1003 en primer terme, 1004 i 1005 al fons.

26. Murs de contenció UE 1004 i 1005.

27. Mur de contenció UE 1005.

28. Mur de contenció UE1006.

29. Murs de contenció UE1004 i 1007 i escala UE 1015.

30. Mur de contenció UE 1009.

31. Escala UE 1010.

32. Escala UE 1011.

33. Escala UE 1013.

34. Escala UE 1014.

35. Escala UE 1015.

36. Escala UE 1016 i mur UE 1017.

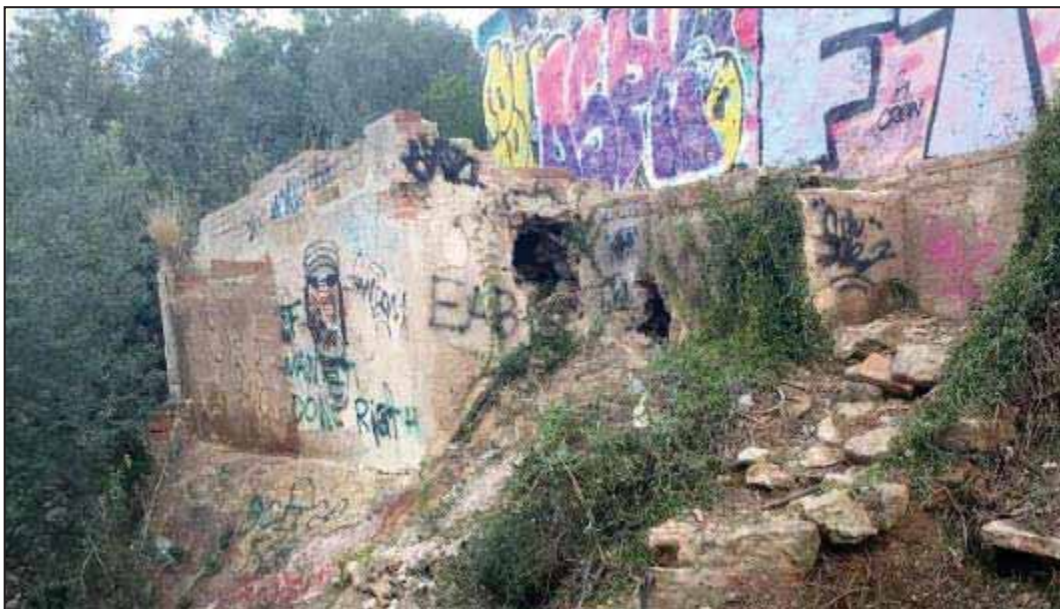
37. Dipòsit UE 1018.

38. Dipòsit UE 1021.

39. Dipòsit UE 1022

40. antic dipòsit aprofitat com a barraca UE 1019.

41. Terrassa barraca UE 1020.

42. Paviment barraca UE 1023.

43. Pou tapiat UE 1024.

44. Mur UE 1026.

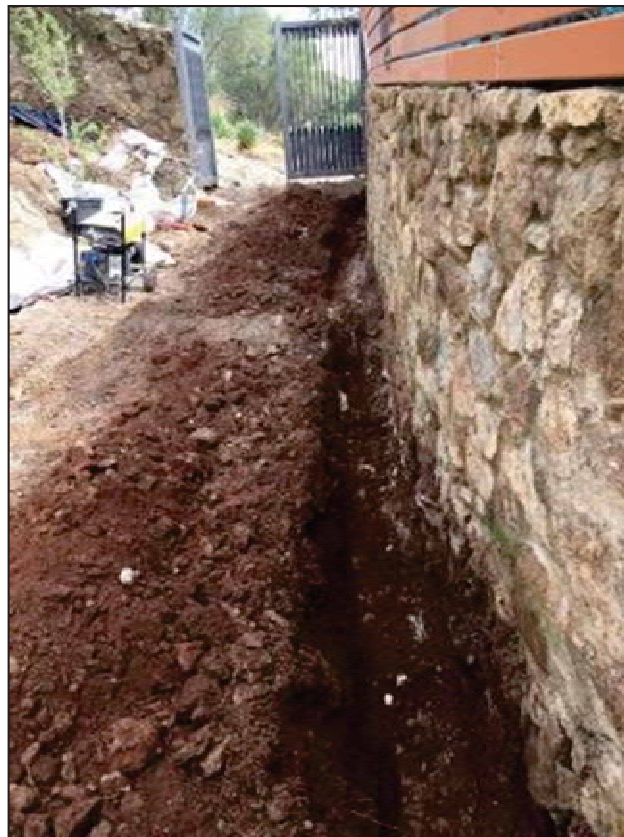
45. Enderroc de la barraca UE 1019

46. Enderroc de la barraca UE 1019

47. Realització d'una rasa UE1027 al camí ja existent per a passar serveis

48. Realització d'una rasa UE1027 al camí ja existent per a passar serveis

49. Realització d'una rasa UE1028 al camí de nova creació per a passar serveis.

7.4. LOT 4.

1. Màquina rasadora efectuant els treballs d'obertura en rasa.

2. Tram de rasa efectuat amb anterioritat al control arqueològic, a la banda Nord del camp de futbol.

3. Tram de rasa efectuat amb anterioritat al control arqueològic, a la banda Nord del camp de futbol.

4. Secció del tram de rasa efectuat abans del control arqueològic, s'aprecien restes de serveis elèctrics i material de rebliment contemporani..

5. Secció del tram de rasa efectuat abans del control arqueològic, restes de material de rebliment contemporani, i a uns 40cm de la superfície el terreny geològic de color ocre-vermell.

6. Tram de rasa al Nord del camp del futbol, s'aprecien rases de serveis de conducció d'aigües residuals contemporanis,

7. Tram de rasa per sobre les graderies del camp de futbol.

8. Espai per a arqueta o sondeig a l'extrem oest del tram de rasa per sobre les graderies del camp de futbol.

9. Espai per a arqueta o sondeig a l'extrem oest del tram de rasa per sobre les graderies del camp de futbol.

10. Tram de rasa al Nord del camp de futbol.

11. Màquina realitzant el tram de rasa al Nord del camp de futbol.

12. Detall de soterrani anterior als treballs, a l'inici de la rasa del nord del camp de futbol.

13. Secció del terreny de la rasa nord, restes de conduccions contemporànies obrades amb maons, material de runa.

14. Màquina realitzant el tram de rasa al Nord del camp de futbol.

15. Tall estratigràfic del tram nord de la rasa del camp de futbol, s'aprecia el paviment de formigó, la capa d'anivellament i seguidament el terreny geològic.

16. Màquina realitzant el tram de rasa al Nord del camp de futbol.

17. Tram de rasa al Nord del camp de futbol.

18. Tall estratigràfic del tram nord de la rasa del camp de futbol, s'aprecia el
paviment de formigó, la capa d'anivellament i seguidament el terreny geològic.

19. Tall estratigràfic del tram nord de la rasa del camp de futbol, s'aprecia el paviment de formigó, la capa d'anivellament i seguidament el terreny geològic.

20. Tram final de la rasa nord a l'entrada del camp de futbol.

21. Tram final de la rasa nord a l'entrada del camp de futbol.

22. Tram final de la rasa nord a l'entrada del camp de futbol.

23. Vista general del tram Nord de la rasa del camp de futbol.

7.5. LOT 5.

– Fase1

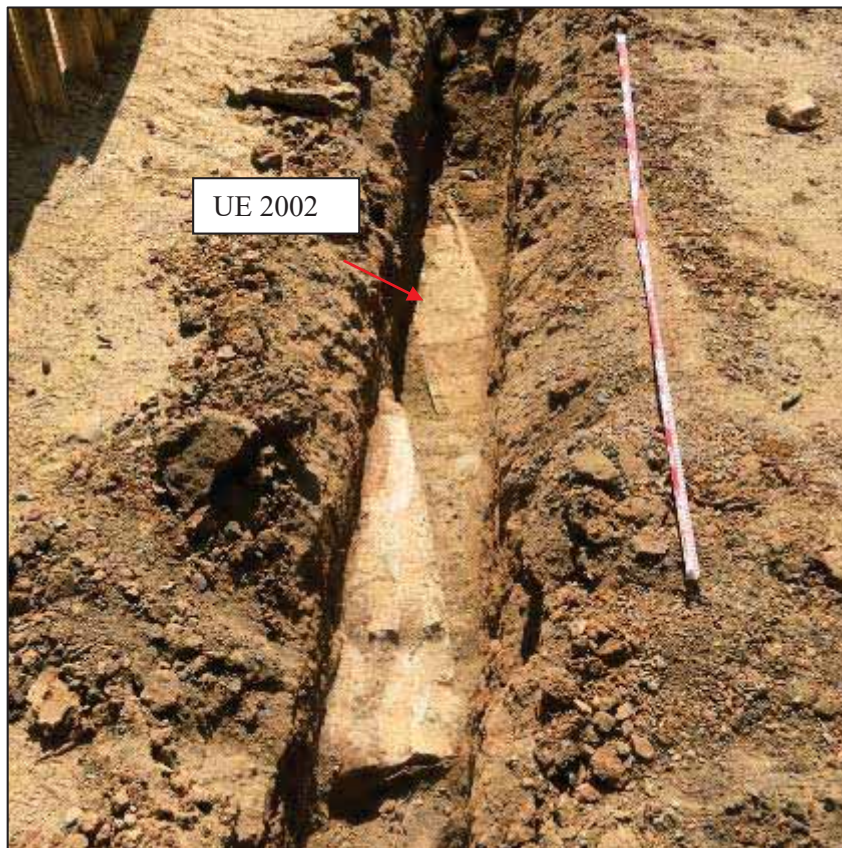
1. Rasa realitzada sense control arqueològic. Presència de diversos serveis d'aigua.

2. Rasa realitzada sense control arqueològic. Presència de diversos serveis d'aigua.

3. Restes visibles de la cantonada d'una antiga habitació corresponent a una antiga edificació.

4. En primer terme, l'estructura UE 2001. Al fons, canalització UE 2002.

5. Estructura UE 2003.

6. Rasa on apareix l'estructura UE 2003

7. Detall de la UE 2005 trobada a l'est de la rasa.

8. Estructura UE 2006. Al fons bifurcació de la rasa.

9. Tram de la rasa realitzada .

10. Tub corresponent a l'electricitat del fanal que creua la rasa realitzada.

11. Imatge de l'obertura del formigó de l'actual camí d'accés al Park Güell, per a realitzar-hi la rasa.

12. Rasa realitzada al camí d'accés al Park Güell des del carrer del Torrent del Remei. Presència de diferents seveis que travessen.

13. Rasa realitzada al camí d'accés al Park Güell des del carrer del Torrent del Remei.
Presència de diferents seveis que travessen

14. Escala desmuntada, part inferior.

15. Escala desmuntada, part superior.

16. Màquina excavadora rebaixant terreny vegetal.

17. Màquina rebaixant terreny al Forat del Vent per la part de fora del parc.

18. Condicionament de camins.

19. Rasa nord Forat del Vent acabada.

20. Segona capa de terra extreta, terreny natural de color marró.

21. Rasa sud finalitzada.

22. Primera meitat de la rasa nord.

23. Final de la rasa nord.

– Fase 2

1. Escala desmuntada, part inferior.

2. Escala desmuntada, part superior.

3. Màquina excavadora rebaixant terreny vegetal.

4. Màquina excavadora rebaixant terreny vegetal.

5. Forat del vent abans de les feines.

6. Màquina rebaixant terreny del Forat del Vent.

7. Màquina rebaixant terreny del Forat del Vent.

8. Màquina rebaixant terreny al Forat del Vent per la part de fora del parc.

9. Màquina rebaixant terreny a l'entrada del Forat del Vent.

10. Màquina rebaixant terreny a l'entrada del Forat del Vent.

11. Entrada Forat del Vent rebaixada.

12. Màquina realitzant la rasa nord del Forat del Vent.

13. Màquina realitzant la rasa nord del Forat del Vent.

14. Màquina realitzant la rasa nord del Forat del Vent.

15. Rasa nord Forat del Vent acabada.

16. Rasa sud Forat del Vent acabada.

17. Màquina realitzant la rasa que ha de connectar les canalitzacions d'ambdós costats.

18. Rasa per construir la canalització que connectarà les canalitzacions laterals.

19. Un dels camins a rebaixar.

20. Màquina començant a rebaixar el terreny.

21. Primera capa extreta, terra vermellosa aportada.

22. Segona capa de terra estreta, terreny natural de color marró.

23. Una altre maquina rebaixant camins.

24. Rebaix de camí acabat.

25. Lloc on es realitza la rasa sud.

26. Màquina realitzant la rasa sud.

27. Màquina realitzant la rasa sud.

28. Rasa sud finalitzada.

29. Rasa sud finalitzada.

30. Zona on es realitza la rasa nord.

31. Zona on es realitza la rasa nord.

32. Màquina començant a fer la rasa.

33. Afloraments de roca natural a l'inici.

34. Màquina excavant la rasa.

35. Primer terç de la rasa.

36. Principi i primera meitat de la rasa.

37. Segona meitat de la rasa

38. Final de la rasa.

7.6. LOT 6.

1. Rasa oest realitzada sense seguiment arqueològic

2. Màquina de petit tonatge realitzant la rasa oest

3. Part de dalt del camí amb la primera rasa

4. Part mitja del camí amb la primera rasa

5. Part de baix del camí amb la primera rasa

6. Maquina de petit tonatge realitzant la rasa est al principi del camí (segona rasa)

7. Rasa est, meitat del camí. Zona on van sortir els fragments de trencadís.

8. Trencadís d'Antoni Gaudí

9. Fragment de trencadís d'Antoni Gaudí

10. Fragments de trencadís trobats a diferents zones de la rasa

11. Maquina de petit tonatge picant el paviment de terra

12. Paviment de terra extret i preparat per a realitzar la rasa central i els pous per a les arquetes

13. Realització de la rasa central.

14. Serveis apareguts al marge est de la rasa central.

15. Rasa central, centre del camí.

16. Rasa central, part de baix del camí, amb les canonades presentades.

17. Realització d'un pou per a la construcció d'una arqueta.

18. Rasa central, part de baix del camí amb embornal.

19. Perfil de la rasa. Terreny vegetal (vermell) i roca natural (negre).

20. Zona de connexió del tub del camí de la Pressió amb el tub del passeig de les Palmeres.

21. Fragments de trencadís apareguts a la rasa central, al centre del camí.

22. Més fragments de trencadís apareguts.

23. Fragment de rajola de ceràmica.

24. Fragments de trencadís col·locats en una caixa que serà duta a “la cova”,
magatzem del parc

25. Interior del magatzem. Reproduccions de ceràmiques

26. Interior del magatzem. Reproduccions de ceràmiques.

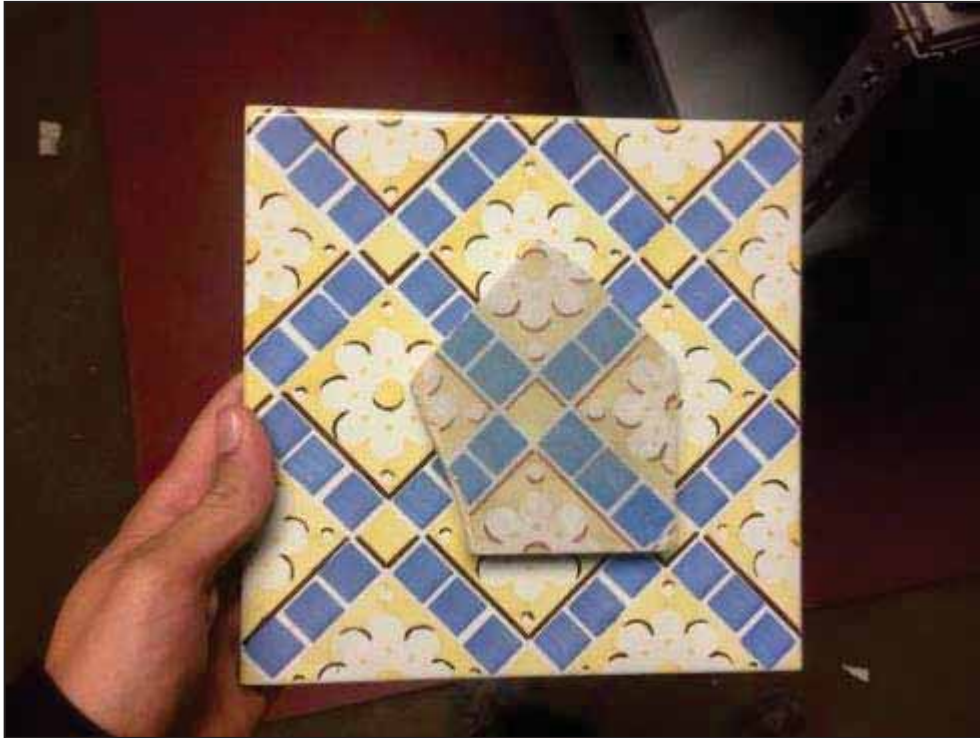
27. Interior del magatzem. Reproduccions de ceràmiques

28. Fragment de trencadís trobat a altres obres del parc.

29. Fragments de rajoles de ceràmica

30. Fragment i reproducció de rajola de ceràmica

7.7. LOT 7.

1. Mur perimetral a la zona del pou d'accés a la mina.

2. Espai d'entrada a la mina, accés.

3. Accés a la mina.

4. Pou d'accés a la mina.

5. Pou d'accés a la mina.

6. Pou d'accés a la mina.

7.8. LOT 9.

1. Presentació forat a fer. “Paviment” de terra premsada. (Itinerari B)

2. Operari excavant un forat en “paviment” de terra premsada. (Itinerari B)

3. Foto 3: Forat en “paviment” de terra premsada acabat. (Itinerari B)

4. Foto 4: Operari excavant un forat en una jardinera. (Itinerari C)

5. Forat en jardineria acabat. (Itinerari C)

6. Operaris excavant forats arran d'un camí. (Itinerari D)

7. Operari picant pedra per tal de fer el forat. (Itinerari E)

8. Operari picant pedra per tal de fer el forat. (Itinerari E)

9. Forat en pedra acabat. (Itinerari E)

10. Foto 10: presentació base senyalització. (Itinerari A)

11. Fonamentació de la senyalització acabada. (Itinerari A)

8. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

8.1. LOT 2.

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 001
Sector : Baixada de la Glòria LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Paviment de panot. 10x10x5		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 002
Sector : Baixada de la Glòria LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Sorres marró clar. 3cm potència		
MATERIAL DIRECTOR :	formigó		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	003	Es cobert per 001
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 003
Sector : Baixada de la Glòria LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Preparació de formigó. Potència 15-20cm.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	004	Es cobert per 002
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 004
Sector : Baixada de la Glòria	LOT2	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Sorres de color marró de consistència flonja, amb restes de runa i material constructiu. Potència mínima 45-50cm.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a		Es cobert per 003
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 005
Sector : Carrer Verdi	LOT2	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Paviment d'asfalt. Potència 10cm		
MATERIAL DIRECTOR :	formigó		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	006	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 006
Sector : Carrer Verdi	LOT2	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Preparació de formigó. Potència 20cm.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	007	Es cobert per 005
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 007
Sector : Carrer Verdi LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Terreny geològic, llicorella. Potència mínima 60cm.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a		Es cobert per 006
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 008
Sector : Baixada de la Glòria (entre Pstge Espíria i MD del Coll) LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Paviment. Potència 10x10x5cm		
MATERIAL DIRECTOR :	formigó		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	009	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 009
Sector : Baixada de la Glòria LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Preparació de formigó. Potència 10cm.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	010	Es cobert per 008
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 010	
Sector : Baixada de la Glòria (entre Pstge Espíria i MD del Coll) LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de panot. 10x10x5cm			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	011	Es cobert per	009
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 011	
Sector : Baixada de la Glòria (entre Pstge Espíria i MD del Coll) LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Preparació de formigó. Potència 10cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	010
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 012	
Sector : Carrer Verdi LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Paviment panot 10x10x5cm			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	013	Es cobert per	011
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 013	
Sector : Carrer Verdi LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Sorres de color marró, amb runa i restes de material constructiu. Potència 30-50cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	014	Es cobert per	012
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 014	
Sector : Carrer Verdi LOT2		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Argiles vermelles amb pedres de mida mitjana. Potència mínima 5cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	013
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

8.2. LOT 3.

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1001	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: Geològic	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Terreny geològic Potència 4,10m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1002-1004-1006-1007-1009- 1017-1016-1019-1014
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1002	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: Indeterminada	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Superficial, llims. Potència 3m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1001	Es cobert per	1003-1004-1005-1006-1007- 1008-1010-1011-1013-1018- 1026-1020-1015-1021
	Talla a		Tallat per	1024-1027-1028
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a	1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009	Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1003	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,5m ; amplada 30cm, longitud 18,60m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	1002

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1004	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,7m ; amplada 30cm, longitud 15m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1018
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002-1001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	1002-1010

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1005
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: Indeterminada	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,90m ; amplada 30cm, longitud 17m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1006
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur Potència 50cm ; amplada 30cm, longitud 6,90m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002-1001	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1007	
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,8m ; amplada 30cm, longitud 16,70m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1018
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002-1001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	1002

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1008
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,7m ; amplada 30cm, longitud 16m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1009
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 1,6m ; amplada 30cm, longitud 15,5m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1001	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1010	
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 1,5m ; amplada 75cm, longitud 1,12m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1015
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	1004	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1011
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 2m , amplada 75cm , longitud 4,80m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a	1026	Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1013
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 50cm , amplada 1m , longitud 2,9m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1014
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 1m , amplada 50cm , longitud 1,7m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1001	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1015	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 1m , amplada 50m , longitud 3m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1010
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1016	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Escales Potència 50cm , amplada 50cm , longitud 3m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1017
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1017	
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
Mur	Mur Potència 1m , amplada 20cm , longitud 2,60m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb	1016
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1018
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Dipòsit d'aigua Potència 50cm ; amplada 40cm, longitud 5,5m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb 1004
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1019
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Dipòsit d'aigua Potència 10m ; amplada 3,1m, longitud 6,4m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb 1026-1020
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1001	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza 1023
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 1020
Sector : LOT3		Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 10m ; amplada 30cm, longitud 5,9m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Solidari amb 1019
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	1002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1021
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva	
DESCRIPCIÓ :	Dipòsit d'aigua Potència 50cm ; amplada 30cm, longitud 5,5m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a 1002	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1022
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva	
DESCRIPCIÓ :	Dipòsit d'aigua Potència 50cm ; amplada 30cm, longitud 5,2m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1023
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva	
DESCRIPCIÓ :	Paviment, solera de la barraca Potència 50cm, amplada 3,10m , longitud 6,4m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a 1019	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1024
Sector : LOT3		Fase: Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura negativa / retall	
DESCRIPCIÓ :	Pou	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a 1002	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega 1002

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1026
Sector : LOT3		Fase: Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva	
DESCRIPCIÓ :	Mur de contenció Potència 2m ; amplada 30cm, longitud 10m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Solidari amb 1019
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a 1002	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza 1011
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1027
Sector : LOT3		Fase: Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura negativa / retall	
DESCRIPCIÓ :	Rasa per a serveis Potència 10m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a 1002	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 1028
Sector : LOT3	Fase:	Cronologia: s.XIX-XX
DEFINICIÓ :	Estructura negativa / retall	
DESCRIPCIÓ :	Rasa per a serveis Potència 6m	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a 1002	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

8.4. LOT 5.

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 2000
Sector Font de sant Salvador LOT5	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat	
DESCRIPCIÓ :	Sauló barrejat amb morter de calç blanc. Potència màxima 30cm	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a 2001-2002-2004	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 2001
Sector Font de sant Salvador LOT5	Fase:	Cronologia: s. XIX - XX
DEFINICIÓ :	Estructura positiva	
DESCRIPCIÓ :	Obrada amb pedres i material constructiu (maons) lligats amb morter de calç blanc, de planta triangular. 1.3m llarg x 34cm amplada.	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a 2006-2003
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per 2000
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 2002	
Sector Font de sant Salvador LOT5		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Canalització de maons. 30x15cm			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2000
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE: 2003	
Sector Font de sant Salvador LOT5		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ :	Mur obrat amb pedres i maons. Potència mínima 20cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	2001-2006
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2004
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 2004	
Sector Font de sant Salvador LOT5		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Terres vegetals.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	2003	Es cobert per	2000
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 2005	
Sector Font de sant Salvador LOT5		Fase: Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Sorres amb runa, pedres i maons.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	Es reblert per	
	Cobreix a	Es cobert per	2000
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE: 2006	
Sector Font de sant Salvador LOT5		Fase: Cronologia: s. XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ :	Mur obrat amb pedra i maons lligats amb morter de calç blanc. 1.80m llarg x 40cm amplada		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Igual a	2001, 2003
	Rebleix a	Es reblert per	
	Cobreix a	Es cobert per	2000
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

9. BIBLIOGRAFIA

CRUELLES, J.; **HERNÁNDEZ, J.** (2006) : *Intervenció arqueològica als carrer d'Olot, 1-13, Avinguda de Sant Josep de la Muntanya, 44-55 i Avinguda del Coll del Portell (Park Güell)*, Barcelona, Barcelonès, 18 al 29 de setembre del 2006. Actium.. Codi 107/06.

FERRER, C. (2011) : *Intervenció arqueològica als carrer d'Olot, 1-13, Avinguda de Sant Josep de la Muntanya, 44-55 i Avinguda del Coll del Portell (Park Güell)*, Barcelona, Barcelonès, 3 de gener al 25 de setembre del 2011. Codex.

PALET MARTÍNEZ, J.M. (1994) : Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època ibero-romana i altmedieval segles II-I aC - S.X-XI dC En *Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona*. Nº 1. Ed. Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura. Barcelona

SOLÉ, L. (1963) : Ensayo de interpretación del cuaternario barcelonés. En *MISCELIANEA BARCINONENSIA*. Año II- Abril. Pub. de la Delegació de Servicios de Cultura de l'Exc. Ajuntament de Barcelona, pp. 7-54

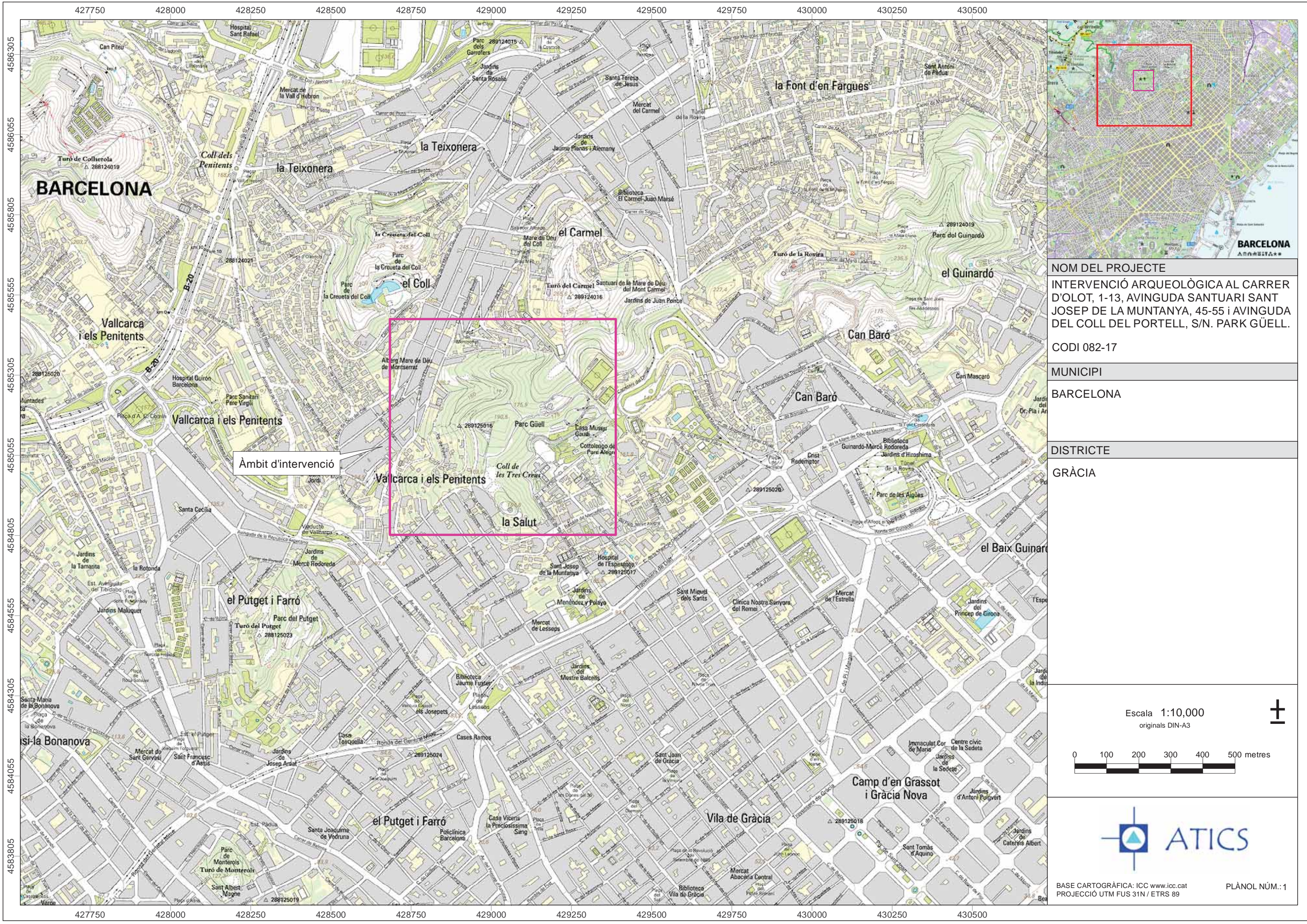
Pàgines Web.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/>

<http://www.bcn.cat/guia/bcnpicc.html>

<http://www.icgc.es/>

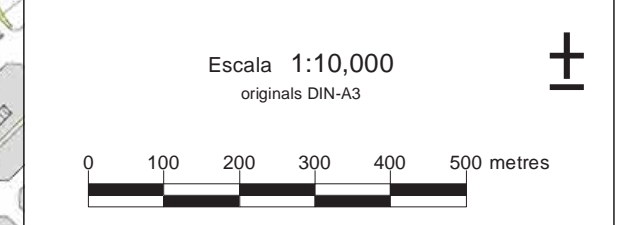
10. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

NOM DEL PROJECTE
 INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA AL CARRER D'OLOT, 1-13, AVINGUDA SANTUARI SANT JOSEP DE LA MUNTANYA, 45-55 I AVINGUDA DEL COLL DEL PORTELL, S/N. PARK GÜELL.
CODI 082-17

MUNICIPI
 BARCELONA

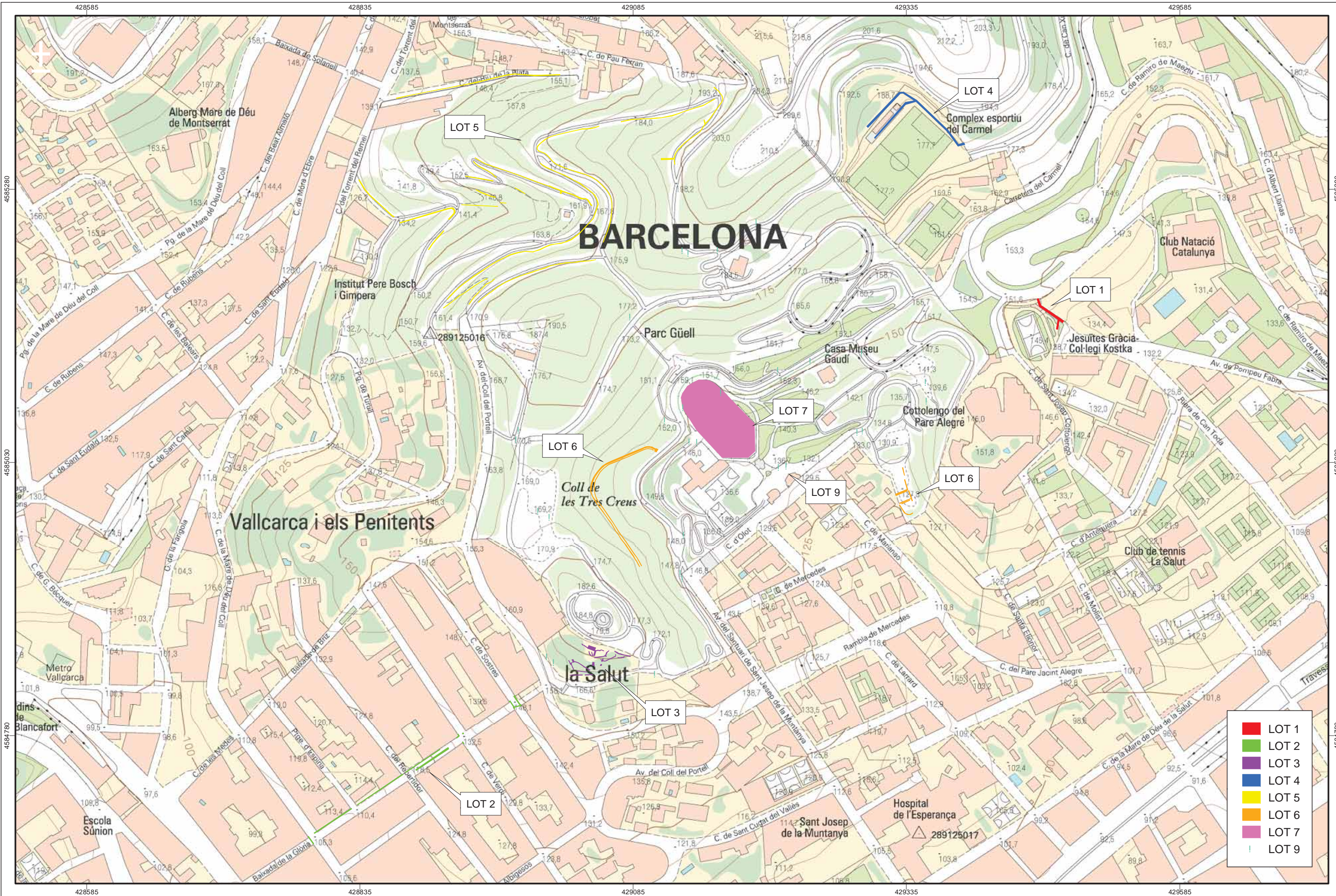
DISTRICTE
 GRÀCIA

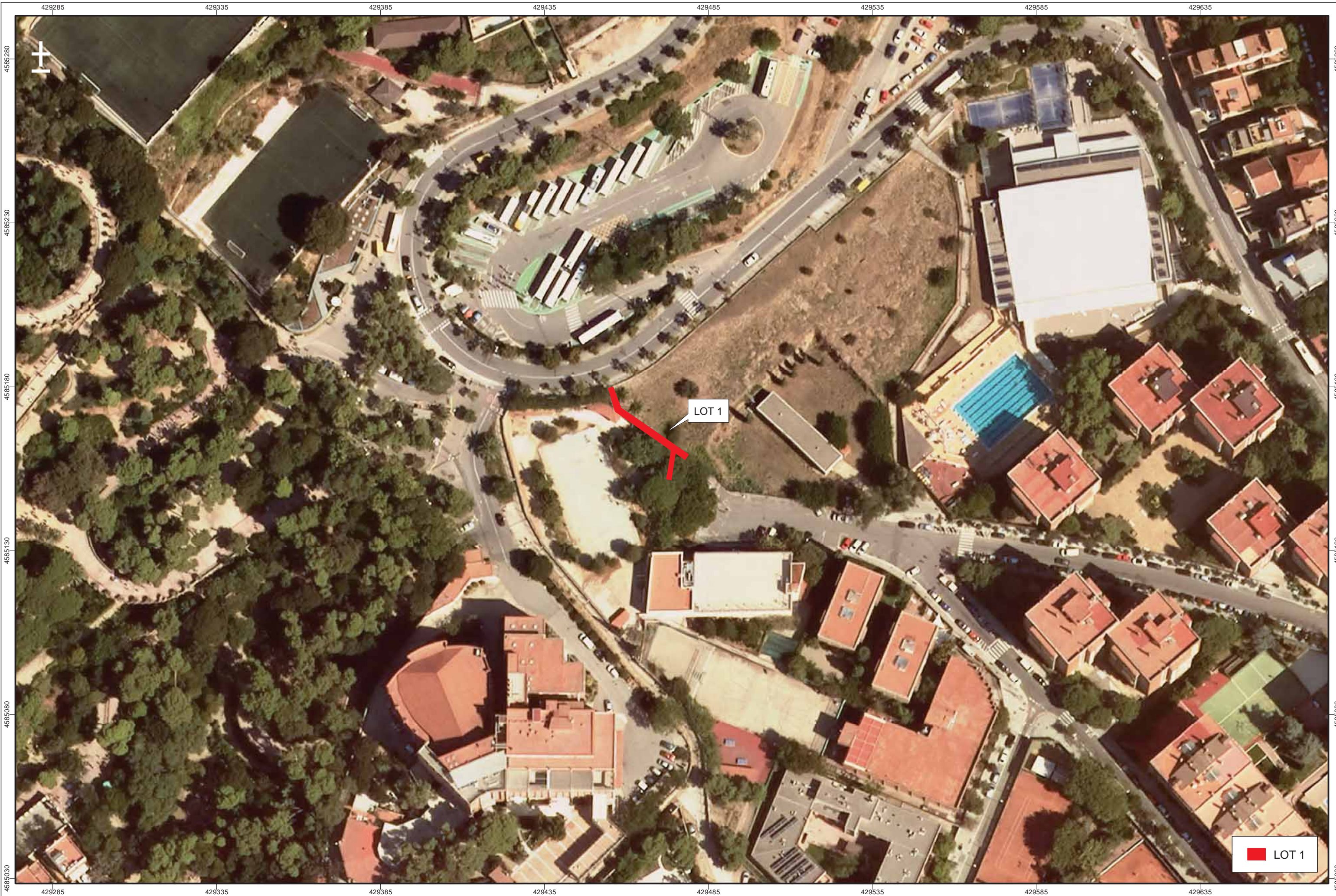

BASE CARTOGRÀFICA: ICC www.icc.cat
 PROJECCIÓ UTM FUS 31N / ETRS 89 PLÀNOL NÚM.: 1

- LOT 1
- LOT 2
- LOT 3
- LOT 4
- LOT 5
- LOT 6
- LOT 7
- LOT 8
- LOT 9

428735 428785 428835 428885 428935 428985 429035 429085

4584830

4584780

4584730

4584680

4584630

4584830

4584780

4584730

4584680

4584630

428735 428785 428835 428885 428935 428985 429035 429085

LOT 2

LOT 2

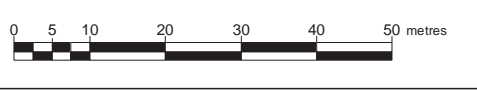

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEG:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 2. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
5

LOT 3

LOT 3

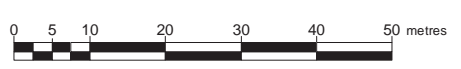

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEGS:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

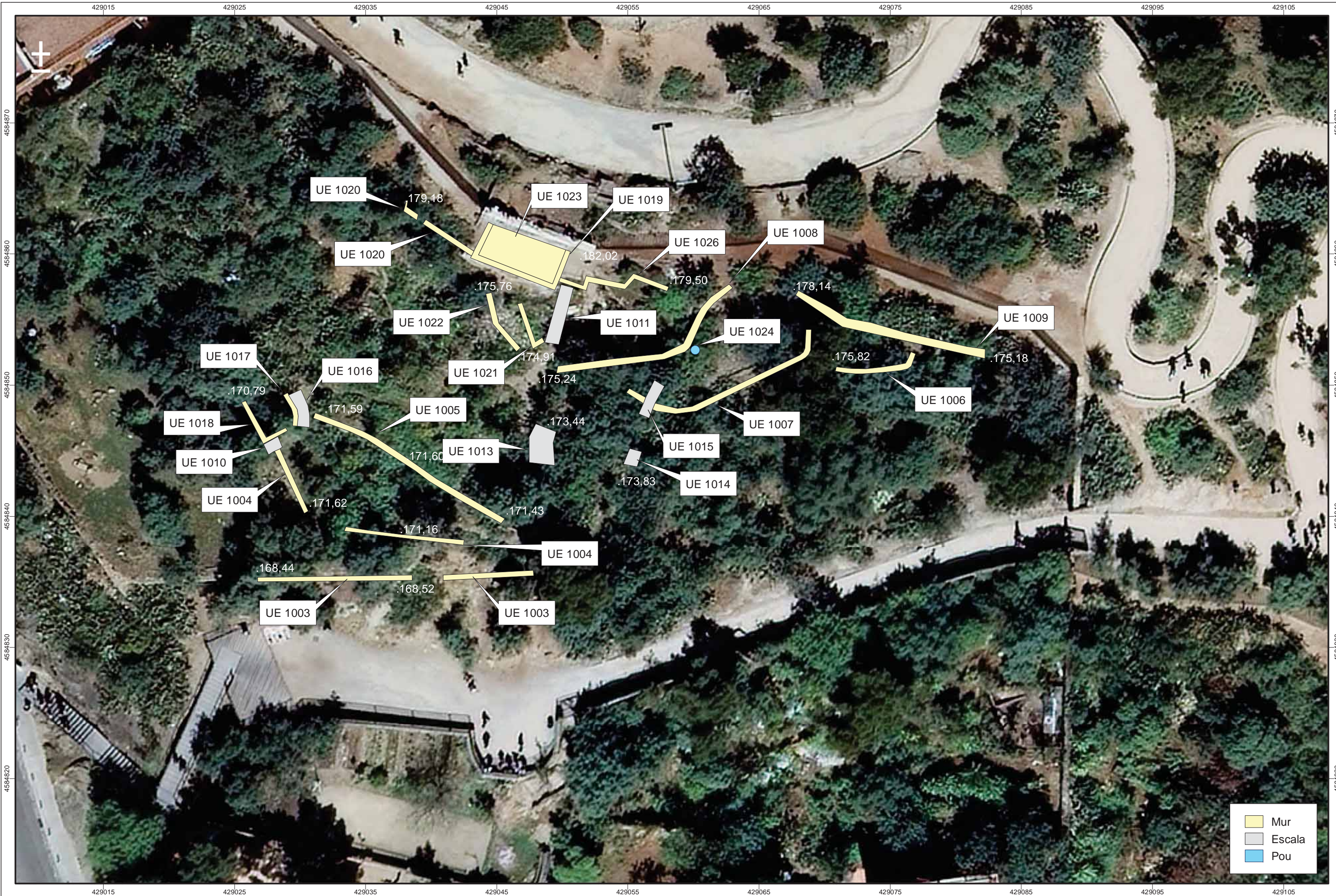
CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 3. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
6

LOT 4

LOT 4

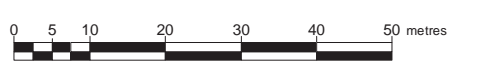

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEGS:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

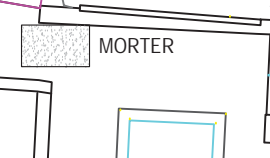
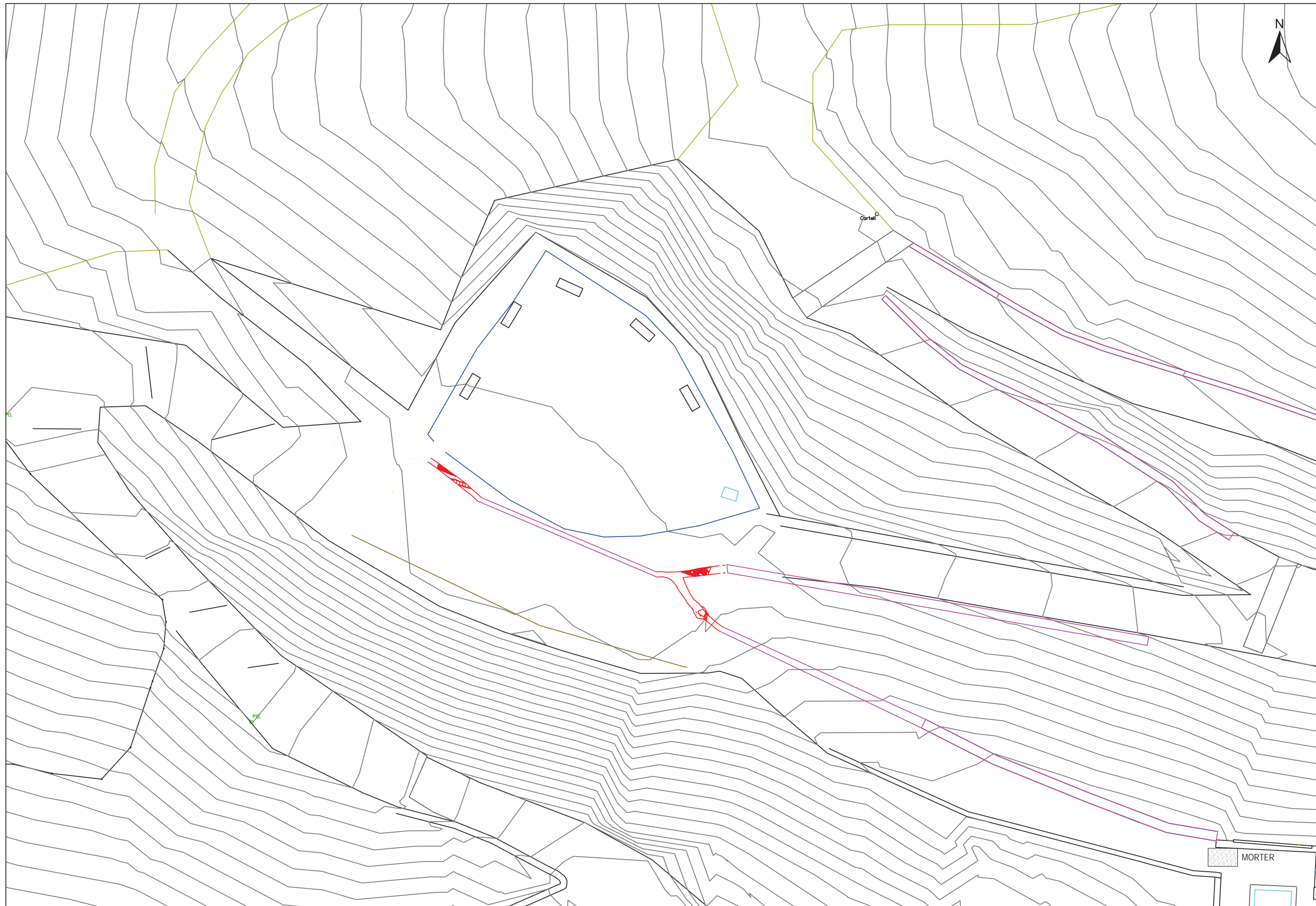
ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

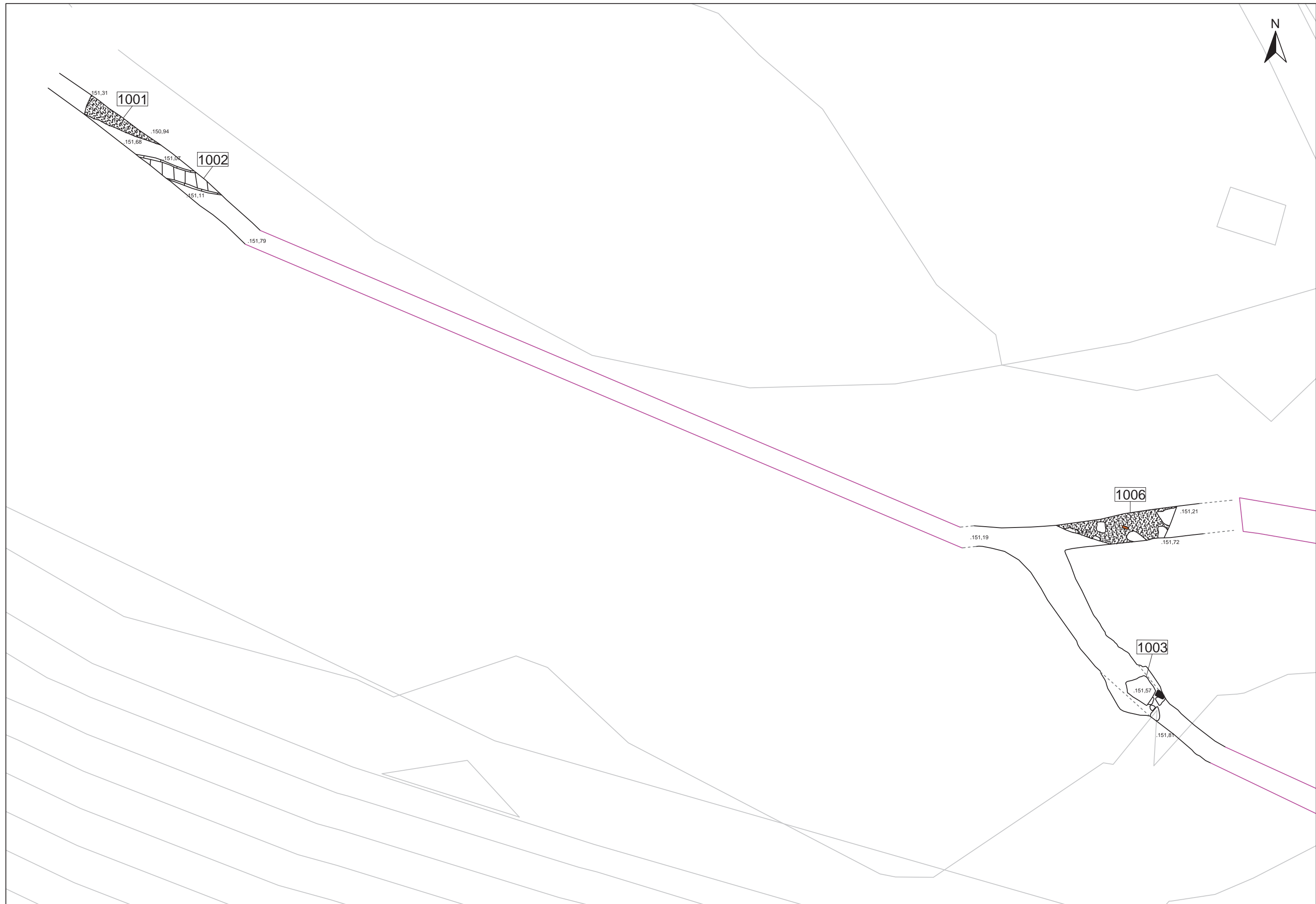

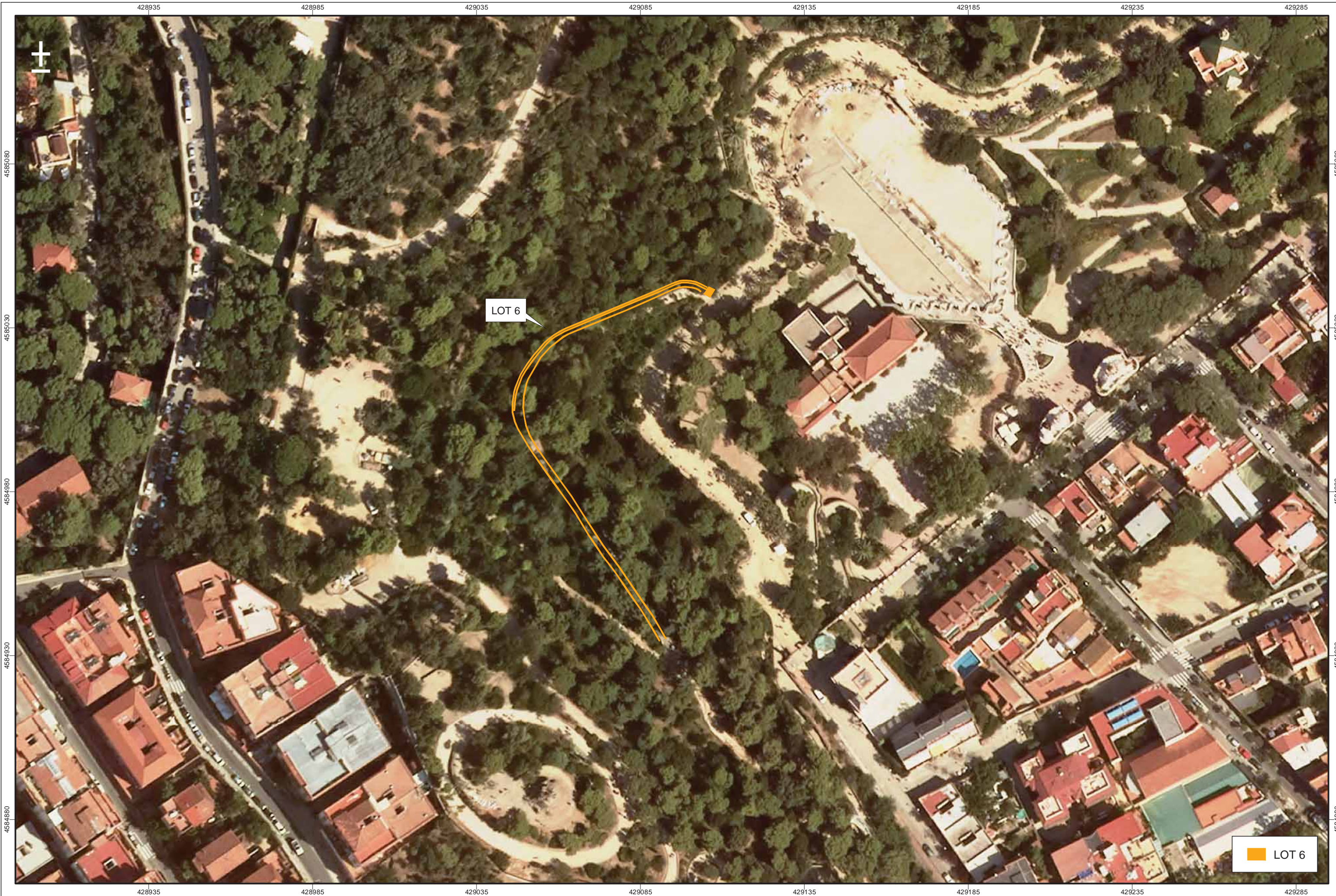
NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 4. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
8

LOT 6

LOT 6

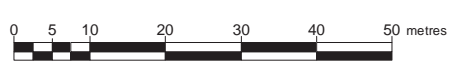

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N.
Codi 082/17

ARQUEÒLEG:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 6. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
12

LOT 6

LOT 6

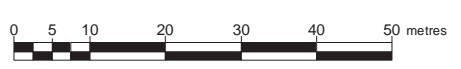

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEGS:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 6. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
13

428985 429035 429085 429135 429185 429235 429285 429335

4585180 4585130 4585080 4585030 4584980 4584930

LOT 7

LOT 7

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEG:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,000
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 7. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
14

(LOT 9

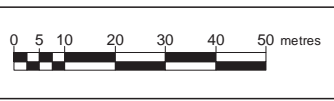

Intervenció arqueològica al carrer d'Olot, 1-13, avinguda Santuari Sant Josep de la Muntanya, 45-55 i avinguda del Coll del Portet S/N. Codi 082/17

ARQUEÒLEGS:
Miriam Esqué
Joan Garriga
Jordi Plans

CARTOGRAFIA:
Alex Moreno

ESCALES:
1:1,500
ORIGINALS DIN-A3
NUMÈRICA GRÀFICA

NOM DEL PLÀNOL:
Ortofoto localització LOT 9. Control arqueològic.

DATA:
gener 2020
PLÀNOL:
12